Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1306/2013,**

17. detsembri 2013,

ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008

(ELT L 347, 20.12.2013, lk 549)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1310/2013, 17 detsembrist 2013	L 347	865	20.12.2013
►M2	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/791, 11. mai 2016	L 135	1	24.5.2016
►M3	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2393, 13. detsember 2017	L 350	15	29.12.2017
►M4	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/127, 29. jaanuar 2020	L 27	1	31.1.2020
►M5	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/2220, 23. detsember 2020	L 437	1	28.12.2020

Parandatud:

►C1 Parandus, ELT L 61, 1.3.2014, lk 11 (1310/2013)

►C2 Parandus, ELT L 130, 19.5.2016, lk 5 (1306/2013)

►C3 Parandus, ELT L 327, 9.12.2017, lk 83 (1306/2013)

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1306/2013,

17. detsembri 2013,

ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008

I JAOTIS

REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad järgneva kohta:

a) kulude rahastamine ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames, sealhulgas maaelu arengu kulude rahastamine;

b) põllumajandusettevõtete nõustamise süsteem;

c) liikmesriikide kehtestatavad haldus- ja kontrollisüsteemid;

d) nõuetele vastavuse süsteem;

e) raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine.

Artikkel 2

Käesolevas määruses kasutatud mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „põllumajandustootja” – põllumajandustootja määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 tähenduses;

b) „põllumajanduslik tegevus” – põllumajanduslik tegevus määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 tähenduses;

c) „põllumajandusmaa” – põllumajandusmaa määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 tähenduses;

d) „põllumajanduslik majapidamine” – põllumajanduslik majapidamine määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 tähenduses;

e) „otsetoetused” – otsetoetused määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 1 tähenduses;

f) „põllumajandusalased sektoripõhised õigusaktid” – kohaldatavad õigusaktid, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 43 alusel ÜPP raames, samuti, kui see on asjakohane, delegeeritud õigusaktid või rakendusaktid, mis on vastu võetud selliste õigusaktide alusel, ning määruse (EL) nr 1303/2013 II osa EAFRDile kohalduvas ulatuses;

▼B

g) „eeskirjade eiramine” – eeskirjade eiramine nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 1 lõike 2 tähenduses.

2. ÜPP rahastamise, haldamise ja seire puhul võidakse „vääramatu jõu” ja „erandlike asjaoludena” tunnustada eelkõige järgmist:

a) toetusesaaja surm;

b) toetusesaaja pikaajaline töövõimetus;

c) raske loodusõnnetus, mis kahjustab tõsiselt põllumajanduslikku majapidamist;

d) põllumajandusliku majapidamise loomakasvatushoonete hävimine õnnetusjuhtumi tagajärjel;

e) toetusesaaja karja osa või kogu karja haigestumine loomataudi või vastavalt osade või kõigi põllukultuuride nakatumine taimehaigusesse;

f) kogu põllumajandusliku majapidamise või selle olulise osa sundvõõrandamine, kui taotluse esitamise päeval ei olnud võimalik sundvõõrandamist ette näha.

II JAOTIS

PÕLLUMAJANDUSFONDIDE ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK

Põllumajandusfondid

Artikkel 3

Põllumajanduskulude rahastamise fondid

1. ELi toimimise lepingus sätestatud ÜPP eesmärkide saavutamiseks rahastatakse nimetatud poliitika meetmeid, sealhulgas maaelu arengut, järgmistest fondidest:

a) Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond (EAGF);

b) Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD).

2. EAGF ja EAFRD („fondid”) on Euroopa Liidu üldeelarve („liidu eelarve”) osad.

Artikkel 4

EAGFi kulud

1. EAGFi rakendatakse liikmesriikide ja liidu halduskoostöö korras. Sellest rahastatakse liidu õigusega kooskõlas kantavaid järgmisi kulusid:

a) põllumajandusturgusid reguleerivad või toetavad meetmed;

▼B

b) ÜPP raames põllumajandustootjatele makstavad otsetoetused;

c) liidu rahaline osalus põllumajandustoodete teavitus- või/ja müügiedendusmeetmetes liidu siseturul ja kolmandates riikides, mida liikmesriigid rakendavad muude kui artiklis 5 osutatud ja komisjoni poolt väljavalitud programmide alusel;

▼M2

d) liidu rahaline osalus loomahaiguste ja tarbijate usalduse kaotusega seotud meetmetes, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 220.

▼B

2. EAGFist rahastatakse otseselt ning kooskõlas liidu õigusega järgmisi kulusid:

a) põllumajandustoodete müügiedendus otseselt komisjoni poolt või rahvusvaheliste organisatsioonide vahendusel;

b) liidu õiguse kohaselt võetud meetmed põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamise, kirjeldamise, kogumise ja kasutamise tagamiseks;

c) põllumajanduse raamatupidamise andmesüsteemide loomine ja haldamine;

d) põllumajandusuuringute süsteemid, sealhulgas põllumajanduslike majapidamiste struktuuriuuringud.

Artikkel 5

EAFRD kulud

EAFRD-d rakendatakse liikmesriikide ja liidu halduskoostöö korras. Sellest rahastatakse liidu rahalist osalust maaelu arengu programmides, mida rakendatakse vastavalt maaelu arengu toetamist käsitlevale liidu õigusele.

Artikkel 6

Muud kulud, sealhulgas tehniline abi

Mõlemast fondist võidakse komisjoni algatusel ja/või tema nimel otseselt rahastada ÜPP rakendamiseks vajalikku ettevalmistust, seiret, haldus- ja tehnilist abi ning ka hindamis-, auditeerimis- ja kontrollimeetmeid. Nimetatud meetmed hõlmavad eelkõige järgmist:

a) ÜPP analüüsi, haldamise, seire-, teabevahetuse ja rakendamise meetmed, samuti kontrollisüsteemide ning tehnilise ja haldusabi rakendamisega seotud meetmed;

b) artikli 21 kohasteks kontrollideks vajalike satelliidifotode hankimine komisjoni poolt;

▼B

c) artikli 22 kohaselt põllumajandusressursside seireks kasutatavate kaugseirerakenduste kaudu komisjoni poolt võetavad meetmed;

d) meetmed, mis on vajalikud teabevahetuse, vastastikuse sidumise ning ÜPP rahastamiseks kasutatavate fondide finantsjuhtimise järelevalve ja kontrolli meetodite ja tehniliste vahendite säilitamiseks ja arendamiseks;

e) ÜPP kohta teabe esitamine kooskõlas artikliga 45;

f) ÜPP alased uuringud ning fondidest rahastatud meetmete hindamine, sealhulgas hindamismeetodite parendamine ja teabevahetus ÜPP tavade kohta;

g) vajaduse korral ÜPPga seotud rakendusasutused, mis on asutatud vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 58/2003 ([1]);

h) teabe levitamise, teadlikkuse tõstmise, koostöö edendamise ja kogemuste vahetamisega seotud meetmed, mida võetakse liidu tasandil maaelu arengu raames, sealhulgas asjaomaseid osapooli liitva võrgustiku loomine;

i) liidu kvaliteedipoliitika raames logode väljatöötamiseks, registreerimiseks ja kaitseks ning sellega seotud intellektuaalse omandi õiguste kaitseks vajalikud meetmed, sealhulgas vajalikud infotehnoloogilised (IT-) arendused.

II PEATÜKK

Makseasutused ja teised asutused

Artikkel 7

Makseasutuste ja koordineerivate asutuste akrediteerimine ning akrediteeringu kehtetuks tunnistamine

1. Makseasutused on liikmesriikide asutused või talitused, kes vastutavad artikli 4 lõikes 1 ja artiklis 5 osutatud kulude haldamise ja kontrolli eest.

Kui maksete tegemine välja arvata, võib nimetatud ülesannete täitmist delegeerida.

2. Liikmesriigid akrediteerivad makseasutustena asutused või talitused, kelle halduslik ülesehitus ja sisekontrollisüsteem annavad piisava tagatise selle kohta, et maksed on seaduslikud ja korrektsed ning nende

([1]) Nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded (EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1).

▼B

üle peetakse nõuetekohaselt arvet. Selleks täidavad makseasutused artikli 8 lõike 1 punkti a kohaselt komisjoni kehtestatud akrediteerimise miinimumtingimusi seoses sisekeskkonna, kontrollitegevuse, teabe ja selle edastamise ning järelevalvega.

Iga liikmesriik seab, võttes arvesse oma põhiseaduslikke sätteid, akrediteeritud makseasutuste arvu piiriks mitte rohkem kui üks asutus riigi tasandil või, kui see on kohaldatav, üks asutus piirkonna kohta. Kui makseasutused luuakse piirkondlikul tasandil, peavad liikmesriigid siiski lisaks akrediteerima riiklikul tasandil makseasutuse selliste toetuskavade jaoks, mida nende iseloomu tõttu tuleb hallata riigi tasandil, või andma kõnealuste kavade haldamise volitused üle oma piirkondlikele makseasutustele.

Erandina teisest lõigust võivad liikmesriigid säilitada sama arvu makseasutusi, kui on akrediteeritud enne 20. detsembri 2013.

Komisjon esitab enne 2016. aasta lõppu Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande liidu makseasutuste süsteemi toimimise kohta, lisades vajaduse korral ka seadusandlikud ettepanekud.

3. Hiljemalt asjaomasele eelarveaastale järgneva aasta 15. veebruariks koostab akrediteeritud makseasutuse juht järgmised dokumendid:

a) raamatupidamise aastaaruanne kulude kohta, mis on kantud nende akrediteeritud makseasutustele delegeeritud ülesannete täitmise käigus, millele on lisatud vajalik teave raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta vastavalt artiklile 51;

b) vahendite haldaja kinnitus raamatupidamisaruande täielikkuse, täpsuse ja õigsuse ning sisekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise kohta, võttes aluseks objektiivsed kriteeriumid, samuti raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta;

c) iga-aastane kokkuvõte lõplikest auditiaruannetest ja tehtud kontrollidest, sealhulgas süsteemides tuvastatud vigade ja nõrkuste olemuse ja ulatuse analüüs ning võetavad või kavandatavad parandusmeetmed.

Komisjon võib 15. veebruari tähtaega erandkorras asjaomase liikmesriigi taotluse alusel pikendada kõige rohkem kuni 1. märtsini.

4. Mitme makseasutuse akrediteerimise korral määrab liikmesriik avalik-õigusliku asutuse („koordineeriv asutus”), kellele ta paneb järgmised ülesanded:

a) komisjonile esitatava teabe kogumine ja komisjonile edastamine;

▼B

b) vastavalt vajadusele meetmete võtmine või koordineerimine, eesmärgiga kõrvaldada üldist laadi puudused ja teavitada komisjoni järelmeetmetest;

c) liidu eeskirjade kooskõlastatud kohaldamise edendamine ja võimaluse korral tagamine.

Esimese lõigu punktis a osutatud finantsteabe töötlemisega seoses kohaldatakse koordineeriva asutuse suhtes liikmesriigipoolset eriakrediteerimist.

5. Kui akrediteeritud makseasutus ei täida või enam ei täida ühte või mitut lõikega 2 ettenähtud akrediteerimiskriteeriumit, tunnistab liikmesriik omal algatusel või komisjoni taotlusel akrediteeringu kehtetuks, kui makseasutus ei tee vajalikke kohandusi vastavalt probleemi tõsidusele kindlaks määratud tähtaja jooksul.

6. Makseasutused haldavad oma vastutusalasse kuuluvaid riikliku sekkumisega seotud toiminguid ja tagavad nende kontrolli ning neil lasub üldine vastutus kõnealuses valdkonnas.

Artikkel 8

Komisjoni volitused

1. Artikliga 7 ettenähtud süsteemi tõhusa toimimise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 111 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgnevaga:

a) vastavalt artikli 7 lõigetes 2 ja 4 osutatud makseasutuste ja koordineerivate asutuste akrediteerimise miinimumtingimused;

b) makseasutuste kohustused seoses riikliku sekkumisega, samuti eeskirjad nende haldus- ja kontrollialase pädevuse sisu kohta.

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad seoses järgnevaga:

a) makseasutuste ja koordineerivate asutuste akrediteerimise, akrediteeringu kehtetuks tunnistamise ja selle läbivaatamise menetlused ning makseasutuste akrediteeringu järelevalve menetlused;

b) makseasutuse vahendite haldaja kinnituse aluseks olev töö ja kontrollid;

c) artikli 7 lõikes 4 osutatud koordineeriva asutuse toimimine ja teabe esitamine komisjonile.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

Artikkel 9

Sertifitseerimisasutused

1. Sertifitseerimisasutus on liikmesriigi määratud avalik-õiguslik või eraõiguslik auditeerimisasutus. Juhul, kui see asutus on eraõiguslik auditeerimisasutus, ja kui kohaldatav liidu või liikmesriigi õigus seda nõuab, valib selle välja liikmesriik avaliku pakkumismenetluse teel. Sertifitseerimisasutus esitab kooskõlas rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditeerimisstandarditega koostatud arvamuse, milles käsitletakse makseasutuse raamatupidamise aastaaruande täielikkust, täpsust ja õigsust, sisekontrollisüsteemi nõuetekohast toimimist ja selliste kulude seaduslikkust ja korrektsust, mille suhtes on taotletud komisjonilt hüvitamist. Kõnealuses arvamuses märgitakse ka, kas kontroll seab kahtluse alla väited, mis on esitatud vahendite haldaja kinnituses.

Sertifitseerimisasutus peab valdama vajalikku tehnilist oskusteavet. Sertifitseerimisasutus on oma tegevuses sõltumatu nii makseasutusest kui ka asjaomasest koordineerivast asutusest ning kõnealusele asutusele akrediteeringu andnud asutusest.

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad seoses sertifitseerimisasutuste ülesannetega, sealhulgas kontrollidega, ning kõnealuste asutuste koostatavate sertifikaatide ja aruannete ning saatedokumentidega. Võttes arvesse vajadust saavutada integreeritud lähenemisviisi raames maksimaalne tõhusus tehingute kontrollimise ja ametliku auditeerimisotsuse osas, sätestatakse rakendusaktides ka:

a) auditeerimispõhimõtted, millel põhinevad sertifitseerimisasutuste arvamused, sealhulgas riskihindamine, sisekontrollid ja nõutav auditi tõendusmaterjali tase;

b) sertifitseerimisasutuste kasutatavad auditeerimismeetodid, võttes arvesse rahvusvahelisi auditeerimisstandardeid, et esitada oma arvamusi, sealhulgas vajaduse korral iga populatsiooni jaoks ühtse integreeritud valimi kasutamine ja kui see on asjakohane, võimalus osaleda koos makseasutustega kohapealsete kontrollide tegemisel.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 10

Makseasutuste tehtud maksete vastuvõetavus

Liit võib artikli 4 lõikes 1 ja artiklis 5 osutatud kulusid rahastada vaid juhul, kui need on kantud akrediteeritud makseasutuste poolt.

▼B

Artikkel 11

Täismaksed toetusesaajatele

Käesoleva määrusega ettenähtud rahastamisega seotud maksed makstakse toetusesaajatele välja täies ulatuses, kui liidu õiguses ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti.

III JAOTIS

PÕLLUMAJANDUSETTEVÕTETE NÕUSTAMISE SÜSTEEM

Artikkel 12

Põhimõte ja reguleerimisala

1. Liikmesriigid loovad põllumajandusmaa majandamist ja põllumajandusettevõtete juhtimist käsitleva toetusesaajate nõustamise süsteemi („põllumajandusettevõtete nõustamise süsteem”). Kõnealust põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemi viivad ellu määratud avalik-õiguslikud ja/või valitud eraõiguslikud isikud.

2. Põllumajandusettevõtete nõustamise süsteem hõlmab vähemalt järgmist:

a) VI jaotise I peatükis sätestatud kohustuslikest majandamisnõuetest ning maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standarditest tulenevad kohustused põllumajandusettevõtte tasandil;

b) määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise3. peatükis sätestatud kliimat ja keskkonda säästvad põllumajandustavad ning põllumajandusmaa säilitamine, millele on osutatud määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punktis c;

c) maaelu arengu programmides sätestatud põllumajandusettevõtte tasandi meetmed, mille eesmärk on põllumajandusettevõtete kaasajastamine, konkurentsivõime suurendamine, eri sektoritesse integreerimine, uuenduslikkus ja turule orienteeritus ning ettevõtluse edendamine;

d) direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 rakendamiseks kindlaksmääratud nõuded toetusesaajate tasandil;

e) liikmesriikide poolt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 55 rakendamiseks määratletud nõuded toetusesaajate tasandil, eelkõige direktiivi 2009/128/EÜ artiklis 14 osutatud nõue.

3. Põllumajandusettevõtete nõustamise süsteem võib hõlmata ka eelkõige järgmist:

a) põllumajandusettevõtete tegevuse ümberkorraldamise ja nende majandustegevuse mitmekesistamise edendamine;

b) riskijuhtimine ja asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine tegutsemiseks loodusõnnetuste, katastroofide ning looma- ja taimehaiguste korral;

▼B

c) määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõikes 3 ja artikli 29 lõikes 2 osutatud siseriikliku õigusega kehtestatud miinimumnõuded;

d) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, elurikkuse ja veekaitsega seotud teave vastavalt käesoleva määruse I lisas sätestatule.

Artikkel 13

Põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemiga seonduvad erinõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemi raames töötavad nõustajad on nõuetekohase kvalifikatsiooniga ja korrapäraselt koolitatud.

2. Liikmesriigid tagavad nõustamise ja kontrollide lahususe. Sellega seoses ning ilma et see piiraks sellise siseriikliku õiguse kohaldamist, milles käsitletakse üldsuse juurdepääsu dokumentidele, tagavad liikmesriigid, et artikli 12 lõikes 1 osutatud valitud ja määratud asutused ei avalikusta isiklikku või isikustatud teavet ega andmeid, mille nad on saanud oma nõustamistegevuse käigus, muudele isikutele kui asjaomase põllumajandusliku majapidamise juhtimise eest vastutavale toetusesaajale, välja arvatud juhul, kui nõustamistegevuse käigus on avastatud eeskirjade eiramisi või rikkumisi, mille puhul lasub liidu või siseriikliku õigusega sätestatud kohustus teavitada ametivõime, eelkõige kriminaalkuritegude puhul.

3. Asjaomane riigiasutus edastab peamiselt elektrooniliste vahendite kaudu potentsiaalsele toetusesaajale asjakohase loetelu artikli 12 lõikes 1 osutatud valitud ja määratud isikute kohta.

Artikkel 14

Juurdepääs põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemile

Toetusesaajad ja põllumajandustootjad, kes ei saa toetust ÜPP raames, võivad kasutada põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemi vabatahtlikult.

Ilma et see piiraks artikli 99 lõike 2 neljanda lõigu kohaldamist, võivad liikmesriigid siiski määrata objektiivsete kriteeriumide alusel toetusesaajate kategooriad, kellel on eelisjuurdepääs põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemile, sealhulgas piiratud ressurssidega tegutsevad võrgustikud määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 53, 55 ja 56 tähenduses.

Sel juhul tagavad liikmesriigid, et eelistatakse neid põllumajandustootjaid, kelle juurdepääs muule nõuandeteenusele kui põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemile on kõige rohkem piiratud.

Põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemiga tagatakse, et toetusesaajatel on juurdepääs nõuandele, mis arvestab põllumajandusliku majapidamise konkreetset olukorda.

▼B

Artikkel 15

Komisjoni volitused

Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega kehtestatakse eeskirjad põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemi ühetaoliseks rakendamiseks, et muuta see süsteem täielikult toimivaks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

IV JAOTIS

FONDIDE FINANTSJUHTIMINE

I PEATÜKK

EAGF

1. jagu

Kulude rahastamine

Artikkel 16

Eelarve ülemmäär

▼M4

1. EAGFi kulude iga-aastane ülemmäär on maksimumsumma, mis on kehtestatud määruses (EL, Euratom) nr 1311/2013 ja nõukogu poolt ELi toimimise lepingu artikli 312 lõike 2 alusel aastateks 2021–2027 vastu võetavas määruses.

▼B

2. Juhul kui liidu õigus näeb ette summad, mis tuleb lõikes 1 osutatud summadest maha arvata või neile juurde liita, võtab komisjon ilma artiklis 116 osutatud menetlust kohaldamata vastu liidu õiguses osutatud andmete põhjal EAGFi kuludeks eraldatava netosaldo.

Artikkel 17

Igakuised maksed

1. Komisjon teeb artikli 4 lõikes 1 osutatud kulude rahastamiseks vajalikud assigneeringud liikmesriikidele kättesaadavaks igakuiste maksetena, võttes aluseks akrediteeritud makseasutuste poolt võrdlusperioodil kantud kulud.

2. Kuni komisjoni igakuiste maksete ülekandmiseni koondavad liikmesriigid ise kuludeks vajalikud vahendid vastavalt oma akrediteeritud makseasutuste vajadustele.

Artikkel 18

Igakuiste maksete tegemise kord

1. Ilma et see piiraks artiklite 51 ja 52 kohaldamist, teeb komisjon igakuised maksed akrediteeritud makseasutuste poolt kantud kulude hüvitamiseks võrdluskuu jooksul.

▼B

2. Igakuised maksed kantakse liikmesriikidele üle hiljemalt kantud kulude järgse teise kuu kolmandal tööpäeval. 1.–15. oktoobrini liikmesriikide kantud kulusid loetakse tehtuks oktoobrikuus. 16.–31. oktoobrini kantud kulusid loetakse tehtuks novembrikuus.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks tema poolt igakuiselt tehtavad maksed, võttes aluseks liikmesriikide kuludeklaratsiooni ja vastavalt artikli 102 lõikele 1 esitatud teabe ning võttes arvesse artikli 41 kohaselt kohaldatavaid vähendusi ja peatamisi või muid korrektsioone. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

4. Komisjon võib ilma artiklis 116 osutatud menetlust kohaldamata võtta vastu rakendusakte, millega määratakse kindlaks lisamaksed või mahaarvamised. Sel juhul teavitatakse sellest artikli 116 lõikes 1 osutatud komiteed selle järgmisel koosolekul.

Artikkel 19

Haldus- ja personalikulud

Fondiga ei kaeta liikmesriikide ja EAGFi toetuse saajate kantud haldus- ja personalikulusid.

Artikkel 20

Riikliku sekkumise kulud

1. Kui ühise turukorralduse raames ei ole riikliku sekkumise puhul kehtestatud kindlat summat ühiku kohta, siis rahastatakse asjaomast meedet EAGFist kogu liidus ühtsete standardsummade alusel, eelkõige kui tegemist on liikmesriikidest pärit rahaliste vahenditega, mida kasutatakse toodete kokkuostuks ning sekkumistoodete ladustamisest ja vajaduse korral töötlemisest tulenevateks materiaalseteks tehinguteks.

2. Riikliku ladustamise kulude EAGFi poolse rahastamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgnevaga:

a) liidu toetuse saamise tingimustele vastavate meetmete liigid ning hüvitamise tingimused;

b) rahastamiskõlblikkuse tingimused ja arvutusmeetodid makseasutuste poolt tegelikult tuvastatud asjaolude alusel, komisjoni kehtestatud kindlamääraliste summade alusel või põllumajandusalaste sektoripõhiste õigusaktidega ettenähtud kindlamääraliste või mittekindlamääraliste summade alusel.

▼B

3. Selleks et tagada liidu eelarvesse EAGFi jaoks kirjendatud assigneeringute nõuetekohane haldamine, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad järgmise kohta: riikliku sekkumisega seotud toimingute maksumuse hindamine, riikliku sekkumise alla kuuluvate toodete kao või riknemise korral võetavad meetmed ja rahastatavate summade kindlaksmääramine.

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse lõikes 1 osutatud summad Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 21

Satelliidifotode hankimine

Komisjon ja liikmesriigid lepivad kokku kontrollideks vajalike satelliidifotode loetelus vastavalt iga liikmesriigi koostatud spetsifikaadile.

Komisjon edastab asjaomased satelliidifotod tasuta kontrolliasutustele või kontrolliasutusi esindama volitatud teenusepakkujatele.

Komisjon jääb satelliidifotode omanikuks ning nõuab need töö lõpuleviimisel tagasi. Komisjon võib ka nõuda, et võetaks ette töö tehnoloogiate ja töömeetodite täiustamiseks seoses põllumajandusmaa kontrolliga kaugseire teel.

Artikkel 22

Põllumajandusressursside seire

Artikli 6 punkti c alusel rahastatavate meetmete eesmärk on anda komisjonile vahendid, et:

a) juhtida liidu põllumajandusturge ülemaailmses kontekstis;

b) tagada nii põllumajandusmaa, sealhulgas agrometsanduse, kui ka põllukultuuride seisundi põllumajanduslik seire ja põllumajanduslik keskkonnaseire, et prognoosida eelkõige saagikust ja põllumajandustoodangut;

c) jagada rahvusvahelises kontekstis juurdepääsu kõnealustele prognoosidele, näiteks ÜRO organisatsioonide või muude rahvusvaheliste ametite koordineeritavate algatustega seoses;

d) suurendada maailmaturgude läbipaistvust ning

e) tagada ka agrometeoroloogilise süsteemi tehnoloogiline järelevalve.

▼B

Artikli 6 punkti c kohaselt rahastatud meetmed hõlmavad ÜPP rakendamiseks ja seireks vajaliku teabe, sealhulgas satelliidipõhiste ja meteoroloogiliste andmete kogumist või hankimist; ruumiandmete infrastruktuuri ja veebisaidi loomist, ilmastikutingimuste alaste eriuuringute teostamist, mulla funktsionaalsuse jälgimise toetamiseks kasutatavat kaugseiret ning agrometeoroloogiliste ja ökonomeetriliste mudelite ajakohastamist. Vajaduse korral rakendatakse nimetatud meetmeid koostöös riiklike laborite ja asutustega.

Artikkel 23

Rakendamisvolitused

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse:

a) eeskirjad, milles käsitletakse artikli 6 punktide b ja c kohast rahastamist,

b) menetlus, mille alusel võetakse artiklites 21 ja 22 osutatud meetmed seatud eesmärkide saavutamiseks;

c) satelliidifotode ja meteoroloogiliste andmete hankimise, täiustamise ja kasutamise tingimused ning kohaldatavad tähtajad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. jagu

Eelarvedistsipliin

Artikkel 24

Ülemmäärast kinnipidamine

1. Eelarvemenetluse ja eelarve täitmise ajal ei või EAGFi kuludega seotud assigneeringud ületada artiklis 16 osutatud summat.

Kõik komisjoni poolt esitatud ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu, nõukogu või komisjoni poolt vastu võetud õigusaktid, mis mõjutavad EAGFi eelarvet, peavad vastama artiklis 16 osutatud summale.

2. Kui liidu õigusega on liikmesriigiga seonduvate põllumajanduskulude puhul ettenähtud rahaline ülemmäär eurodes, hüvitatakse sellised kulud eurodes kindlaksmääratud ülemmäära ulatuses, ning artikli 41 kohaldamise korral koos vajalike kohandustega.

3. Määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 7 osutatud otsetoetuste riiklikke ülemmäärasid, mida on korrigeeritud käesoleva määruse artiklis 26 sätestatud kohandustega, käsitatakse rahaliste ülemmääradena eurodes.

▼B

Artikkel 25

Põllumajandussektori kriisireserv

Põllumajanduslikku tootmist või turustamist mõjutavate suurte kriiside korral põllumajandussektorile lisatoetuse andmiseks luuakse reserv (põllumajandussektori kriisireserv), vähendades iga aasta alguses artiklis 26 osutatud finantsdistsipliini mehhanismiga otsetoetusi.

Reservi kogusumma on 2 800 miljonit eurot, aastaste osamaksetega summas 400 miljonit eurot (2011. aasta hindades) ajavahemikul 2014–2020, ja see lisatakse määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 lisas sätestatud mitmeaastase finantsraamistiku rubriiki 2.

▼M5

Nii 2021. kui ka 2022. aastal on reservi suurus 400 miljonit eurot (2011. aasta hindades) ja see lisatakse nõukogu määruse (EL) 2020/2093 ([1]) (mitmeaastase finantsraamistiku määrus) lisas sätestatud mitmeaastase finantsraamistiku rubriiki 3.

▼B

Artikkel 26

Finantsdistsipliin

▼M4

1. Selle tagamiseks, et ei ületataks turuga seotud kulude ja otsetoetuste rahastamiseks kasutatavaid aastaseid ülemmäärasid, millele on osutatud artiklis 16, määratakse kindlaks otsetoetuste kohandamise määr („kohandamise määr”), kui asjaomase eelarveaasta vaheülemmäära raames rahastatavate meetmete prognoosid osutavad kohaldatava aastase ülemmäära ületamisele.

▼M3

_____

3. Komisjon võtab selle kalendriaasta 30. juuniks, mille suhtes kohandamise määra kohaldatakse, vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks kohandamise määr. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

4. Kuni selle kalendriaasta 1. detsembrini, mille suhtes kohandamise määra kohaldatakse, võib komisjon uue teabe alusel võtta vastu rakendusaktid, millega kohandatakse lõike 3 kohaselt kindlaks määratud kohandamise määra. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

▼B

5. Erandina määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 169 lõike 3 neljandast lõigust maksavad liikmesriigid tagasi assigneeringud, mis on määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 169 lõike 3 kohaselt üle kantud lõplikele vahendite saajatele, kelle suhtes sellel eelarveaastal, millesse assigneeringud üle kantakse, kohaldatakse kohandamise määra.

([1]) Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433, 22.12.2020, lk 11).

▼B

Esimeses lõigus osutatud tagasimakset kohaldatakse üksnes lõplikele toetusesaajatele nendes liikmesriikides, kus eelmisel eelarveaastal kohaldati finantsdistsipliini.

6. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega kehtestatakse tingimused assigneeringute suhtes, mis on kantud üle määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 169 lõike 3 kohaselt käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud kulude rahastamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

7. Käesoleva artikli kohaldamisel võetakse artiklis 25 osutatud põllumajandussektori kriisireservi summat arvesse kohandamise määra kindlaksmääramisel. Summad, mida ei tehta eelarveaasta lõpuks kriisimeetmete jaoks kättesaadavaks, makstakse välja kooskõlas käesoleva artikli lõikega 5.

Artikkel 27

Eelarvedistsipliini kord

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule N eelarveaasta eelarveprojektiga samaaegselt oma prognoosid eelarveaastate N – 1, N ja N + 1 kohta.

2. Kui N eelarveaasta eelarveprojekti koostamise ajal tundub, et on oht artiklis 16 osutatud summat N eelarveaasta kohta ületada, teeb komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule või nõukogule ettepaneku rakendada vajalikke meetmeid, et tagada kõnealusest summast kinnipidamine.

3. Kui mis tahes ajal on komisjoni hinnangul oht artiklis 16 osutatud summat ületada ja kui komisjon ei saa oma pädevuse piires võtta asjakohaseid meetmeid olukorra parandamiseks, pakub ta välja muud meetmed, mille abil tagada osutatud summast kinnipidamine. Kõnealused meetmed võetakse vastu nõukogu poolt, kui asjakohase meetme õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 3, või Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt, kui asjakohase meetme õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2.

4. Kui N eelarveaasta lõpul liikmesriikide hüvitamistaotlused ületavad või tõenäoliselt ületavad artiklis 16 osutatud summat, siis komisjon:

a) võtab nimetatud taotlused arvesse proportsionaalselt liikmesriikide poolt esitatud taotlustega ja olemasoleva eelarve piires ning võtab vastu rakendusaktid, millega määratakse ajutiselt kindlaks asjaomase kuu maksete summa;

b) määrab kõikide liikmesriikide jaoks hiljemalt N + 1 eelarveaasta 28. veebruariks kindlaks nende N eelarveaasta liidu rahastamise seisu;

▼B

c) võtab vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks liidu rahastamise kogusumma liikmesriikide kaupa, tuginedes liidu rahastamise ühtsele määrale igakuisteks makseteks määratud eelarvelimiidi piires;

d) maksab hiljemalt N + 1 aasta märtsi kuumaksega välja hüvitised liikmesriikidele.

Esimese lõigu punktides a ja c osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 28

Varajase hoiatamise ja seiresüsteem

Selle tagamiseks, et artiklis 16 osutatud eelarve ülemmäära ei ületataks, rakendab komisjon EAGFi kulude suhtes igakuist varajase hoiatamise ja seiresüsteemi.

Iga eelarveaasta algul määrab komisjon sel eesmärgil kindlaks igakuiste kulude profiilid, tuginedes vajaduse korral kolme eelnenud aasta keskmistele igakuistele kuludele.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt aruande, milles analüüsitakse profiilidega seoses kantud kulude arengut ja mis sisaldab hinnangut jooksva eelarveaasta prognoositavale eelarve täitmisele.

Artikkel 29

Viitekursid

1. Kui komisjon võtab vastu eelarveprojekti või eelarveprojekti põllumajanduskulutusi käsitleva kirjaliku muutmisettepaneku, kasutab ta EAGFi eelarve prognooside tegemiseks euro ja USA dollari keskmist vahetuskurssi turul viimase kvartali jooksul, mis lõppes vähemalt 20 päeva enne eelarvedokumendi vastuvõtmist komisjoni poolt.

2. Kui komisjon võtab vastu täiendus- või paranduseelarve projekti või selle kirjaliku muutmisettepaneku ning kui vastavates dokumentides käsitletakse artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud meetmetega seotud assigneeringuid, kasutab komisjon:

a) euro ja USA dollari keskmist vahetuskurssi, mis reaalselt turul registreeriti alates eelneva eelarveaasta 1. augustist kuni viimase kvartali lõpuni, mis lõppes vähemalt 20 päeva enne eelarvedokumendi vastuvõtmist komisjoni poolt ning hiljemalt jooksva eelarveaasta 31. juulil; ning

b) järelejäänud eelarveaasta prognoosina keskmist vahetuskurssi, mis reaalselt registreeriti viimase kvartali jooksul, mis lõppes vähemalt 20 päeva enne eelarvedokumendi vastuvõtmist komisjoni poolt.

▼B

II PEATÜKK

Eafrd

1. jagu

Eafrd üldsätted

Artikkel 30

Topeltrahastamise vältimine

EAFRDst rahastatavaid kulusid ei tohi katta liidu eelarvest ühegi teise rahastamisvahendiga.

Artikkel 31

Kõikide maksete suhtes kohaldatavad sätted

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 77 lõikega 1 ei ületa käesoleva määruse artiklis 5 osutatud EAFRD osalusena tehtavad komisjoni maksed eelarvelisi kulukohustusi.

Kõnealused maksed kuuluvad varaseima avatud eelarvelise kulukohustuse juurde.

2. Kohaldatakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklit 84.

2. jagu

Maaelu arengu programmide rahastamine

Artikkel 32

EAFRD rahaline osalus

Maaelu arengu programmide kuludega seonduv EAFRD rahaline osalus määratakse iga programmi puhul kindlaks EAFRDst antavaid maaelu arengu toetusi käsitlevate liidu õiguses kehtestatud ülemmäärade ulatuses.

▼M5

Artikkel 33

Eelarvelised kulukohustused

Seoses liidu eelarveliste kulukohustustega maaelu arengu programmide puhul kohaldatakse määruse (EL) nr 1303/2013 artiklit 76, ja asjakohasel juhul koostoimes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/2220 ([1]) artikli 2 lõikega 2.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2220, millega kehtestatakse teatavad üleminekusätted Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) toetuse kohta 2021. ja 2022. aastal ning muudetakse määrusi (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013 ning (EL) nr 1307/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja nende määruste kohaldamisega ning määrust (EL) nr 1308/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja sellise toetuse jaotamisega (ELT L 437, 28.12.2020, lk 1).

▼B

3. jagu

Rahaline osalus maaelu arengu programmides

Artikkel 34

Maaelu arengu programmide maksete suhtes kohaldatavad sätted

1. Artiklis 5 osutatud kulude rahastamiseks vajalikud assigneeringud tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks eel-, vahe- ja lõppmaksena, vastavalt käesolevas jaos esitatud kirjeldusele.

2. Eelmakse ja vahemaksete kogusumma ulatub maksimaalselt 95 %ni EAFRD osalusest igas maaelu arengu programmis.

Kui 95 % ülemmäär on saavutatud, jätkavad liikmesriigid maksetaotluste edastamist komisjonile.

Artikkel 35

Eelmaksete kord

1. Maaelu arengu programmi heakskiitva komisjoni otsuse järel teeb komisjon kogu programmitöö perioodiks liikmesriigile esialgse eelmakse. Esialgse eelrahastamise summa tasutakse osamaksetena järgmiselt:

a) 2014. aastal: 1 % programmile terveks programmitöö perioodiks EAFRDst eraldatava toetuse summast ning 1,5 % programmile terveks programmitöö perioodiks EAFRDst eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast finantsabi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 ja 143 või on saanud finantsabi Euroopa Finantsstabiilsuse Fondist või saab finantsabi 31. detsembril 2013 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;

b) 2015. aastal: 1 % programmile terveks programmitöö perioodiks EAFRDst eraldatava toetuse summast ning 1,5 % programmile terveks programmitöö perioodiks EAFRDst eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast finantsabi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 ja 143 või on saanud finantsabi Euroopa Finantsstabiilsuse Fondist või saab finantsabi 31. detsembril 2014 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;

c) 2016. aastal: 1 % programmile terveks programmitöö perioodiks EAFRDst eraldatava toetuse summast.

Kui maaelu arengu programm võetakse vastu 2015. aastal või hiljem, tasutakse varasemad osamaksed vastavalt vastuvõtmise aastal.

2. Kui kulusid ei kanta ning maaelu arengu programmi raames ei saadeta ühtegi kuludeklaratsiooni 24 kuu jooksul alates eelmakse esimese osa väljamaksmisest, makstakse eelmakse kogusumma komisjonile tagasi.

▼B

3. Eelmakse intressid kuuluvad vastava maaelu arengu programmi juurde ja arvestatakse maha kulude lõppdeklaratsioonis esitatud avalikest kulutustest.

4. Eelmakse kogusumma kontrollitakse ja kiidetakse heaks vastavalt käesoleva määruse artiklis 51 osutatud menetlusele enne maaelu arengu programmi lõpetamist.

▼M5

5. Programmidele, mida pikendatakse vastavalt määruse (EL) 2020/2220 artiklile 1, ei tehta eelmakseid 2021. ja 2022. aasta eraldisteks või täiendavateks vahenditeks, millele osutatakse määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 58a lõigetes 1 ja 2.

▼B

Artikkel 36

Vahemaksed

1. Vahemakseid tehakse iga maaelu arengu programmi puhul. Need arvutatakse, kohaldades iga meetme kaasrahastamise määra selle meetme raames kantud avalike kulutuste suhtes, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 59.

2. Komisjon teeb vahemakseid vastavalt vahendite olemasolule ja võttes arvesse artikli 41 kohaselt kohaldatavaid vähendamisi või peatamisi, et hüvitada akrediteeritud makseasutuste poolt programmide rakendamisel kantud kulud.

3. Komisjon teeb vahemakse, kui täidetud on järgmised nõuded:

a) akrediteeritud makseasutuse allkirjastatud kuludeklaratsioon edastatakse komisjonile vastavalt artikli 102 lõike 1 punktile c;

b) EAFRD osaluse kogusummat igas meetmes ei ületata kordagi asjaomase programmi kehtivusajal;

c) komisjonile edastatakse maaelu arengu programmi rakendamist käsitlev viimane iga-aastane eduaruanne.

▼M5

Esimese lõigu punkti b kohaldatakse *mutatis mutandis* määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 58a osutatud täiendavate vahendite suhtes.

▼B

4. Komisjon teavitab viivitamata akrediteeritud makseasutust või koordineerivat asutust (kui selline asutus on määratud), kui mõni lõikes 3 sätestatud nõue ei ole täidetud. Kui mõnda lõike 3 punktis a või c sätestatud nõuet ei ole järgitud, ei võeta kuludeklaratsiooni vastu.

5. Ilma et see piiraks artiklite 51 ja 52 kohaldamist, teeb komisjon vahemaksed 45 päeva jooksul alates käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud nõuetele vastava kuludeklaratsiooni registreerimisest.

6. Akrediteeritud makseasutused koostavad ja edastavad kas otse või koordineeriva asutuse vahendusel (kui selline asutus on määratud) komisjonile maaelu arengu programmidega seotud kulude vahedeklaratsioonid komisjoni poolt määratava tähtaja jooksul.

▼B

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega määratakse akrediteeritud makseasutuste jaoks kindlaks tähtaeg, mille jooksul tuleb kõnealune kulude vahedeklaratsioon esitada. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Kuludeklaratsioonid hõlmavad makseasutuste kantud kulusid iga asjaomase ajavahemiku jooksul. Kui määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 65 lõikes 9 osutatud kulusid ei saa komisjonile asjaomasel ajavahemikul deklareerida, kuna programmi muudatus ootab veel komisjoni heakskiitu, võib need siiski deklareerida järgnevatel ajavahemikel.

Vahepealsed kuludeklaratsioonid, milles käsitletakse pärast 16. oktoobrit kantud kulusid, kantakse järgneva aasta eelarvesse.

7. Kohaldatakse määruse (EL) nr 1303/2013 artiklit 83.

Artikkel 37

Lõppmakse ja programmi lõpetamine

▼M5

1. Komisjon teeb lõppmakse vastavalt vahendite olemasolule pärast maaelu arengu programmi rakendamist käsitleva viimase iga-aastase eduaruande kättesaamist, võttes aluseks kehtiva rahastamiskava, asjaomase maaelu arengu programmi viimase rakendusaasta raamatupidamisaruanded ning vastava kontrollimise ja heakskiitmise otsuse. Nimetatud raamatupidamisaruanded esitatakse komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 65 lõikes 2 osutatud kulude toetusõiguslikkuse viimast kuupäeva ja, vajaduse korral koostoimes määruse (EL) 2020/2220 artikli 2 lõikega 2, ning need hõlmavad makseasutuse poolt kantud kulusid kuni kulude toetusõiguslikkuse viimase kuupäevani.

▼B

2. Lõppmakse tehakse hiljemalt kuus kuud pärast seda, kui komisjon leiab, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave ja dokumendid on kättesaadud ning viimane raamatupidamise aastaaruanne on kontrollitud ja heaks kiidetud. Pärast lõppmakse tegemist allesjäänud kohustused vabastatakse komisjoni poolt kuue kuu jooksul, ilma et see piiraks artikli 38 lõike 5 kohaldamist.

3. Kui komisjonile ei esitata lõikes 1 sätestatud tähtajaks viimast iga-aastast eduaruannet ning programmi viimase rakendusaasta raamatupidamisaruannete kontrollimiseks ja heakskiitmiseks vajalikke dokumente, kaasneb sellega lõppmakse automaatne kohustustest vabastamine vastavalt artiklile 38.

Artikkel 38

Automaatne kohustustest vabastamine maaelu arengu programmide puhul

1. Komisjon vabastab automaatselt kohustusest kõik maaelu arengu programmi tarbeks mõeldud eelarveliste kulukohustuste osad, mida ei ole kasutatud eel- või vahemaksete tegemiseks või mille kohta ei ole komisjonile seoses kantud kuludega eelarveliste kulukohustuste aastale järgneva kolmanda aasta 31. detsembriks esitatud ühtegi artikli 36 lõikes 3 sätestatud nõuetele vastavat kuludeklaratsiooni.

▼M5

2. Eelarveliste kulukohustuste see osa, mis on kulude rahastamiskõlblikkuse viimasel kuupäeval veel avatud, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 65 lõikes 2 ja, vajaduse korral koostoimes määruse (EL) 2020/2220 artikli 2 lõikega 2, ning mille kohta ei ole kuue kuu jooksul pärast nimetatud kuupäeva esitatud ühtegi kuludeklaratsiooni, vabastatakse automaatselt kohustustest.

▼M3

3. Edasilükkava mõjuga kohtu- või haldusmenetluse korral katkestatakse lõikes 1 või 2 osutatud automaatne kohustustest vabastamine asjaomaste tegevustega seotud summa ulatuses nimetatud kohtu- või haldusmenetluse ajaks, tingimusel et komisjon saab liikmesriigilt põhjendatud teatise N + 4 aasta 31. jaanuariks.

▼B

4. Automaatse kohustustest vabastamise summade puhul ei võeta arvesse:

a) eelarveliste kulukohustuste osa, mille kohta on esitatud kuludeklaratsioon, kuid mille hüvitamist on komisjon N + 3 aasta 31. detsembril vähendanud või on selle peatatud;

b) eelarveliste kulukohustuste osa, mida makseasutus ei ole saanud maksta vääramatu jõu tõttu, millel on tõsised tagajärjed maaelu arengu programmi rakendamisele. Vääramatut jõudu põhjusena esitavad riigiasutused peavad tõendama selle otsest mõju programmi või selle osa elluviimisele.

Liikmesriigid saadavad esimeses lõigus osutatud erandite kohta komisjonile teabe hiljemalt 31. jaanuariks seoses summaga, mis deklareeriti eelneva aasta lõpuks.

5. Komisjon teavitab liikmesriike aegsasti automaatse kohustustest vabastamise rakendamise ohust. Komisjon teavitab neid oma valduses olevale teabele vastavast asjaomasest summast. Liikmesriikidel on teabe kättesaamisest alates aega kaks kuud kõnealuse summaga nõustumiseks või oma märkuste esitamiseks. Komisjon teostab automaatse kohustustest vabastamise hiljemalt üheksa kuud pärast lõigete 1–3 kohaldamisest tuleneva viimase tähtaja möödumist.

6. Automaatse kohustustest vabastamise korral vähendatakse EAFRD osalust kõnealuse aasta asjaomastes maaelu arengu programmides automaatselt vabastatud kulukohustuste summa võrra. Liikmesriik esitab komisjonile heakskiitmiseks muudetud rahastamiskava, millega jaotatakse toetuse vähendus meetmete vahel. Vastasel korral vähendab komisjon igale meetmele eraldatud summasid proportsionaalselt.

▼B

III PEATÜKK

Ühissätted

Artikkel 39

Põllumajanduslik eelarveaasta

Ilma et see piiraks komisjoni poolt artikli 46 lõike 6 punkti a kohaselt kehtestatud ning kuludeklaratsioone ja riikliku sekkumisega seotud tulu käsitlevate erisätete kohaldamist, hõlmab põllumajanduslik eelarveaasta tehtud kulusid ja saadud tulusid, mille makseasutused kannavad fondide eelarve raamatupidamisarvestusse seoses eelarveaastaga N, mis algab aasta N–1 16. oktoobril ja lõpeb aasta N 15. oktoobril.

Artikkel 40

Maksetähtaegadest kinnipidamine

Kui maksetähtajad on liidu õigusega ette nähtud, toob see, kui makseasutused teevad makse enne varaseimat võimalikku maksekuupäeva või pärast hiliseimat võimalikku maksekuupäeva kaasa selle, et liit ei rahasta neid makseid, välja arvatud kindlaksmääratavatel juhtudel, tingimustel ja piirides vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele.

Selleks et teha enne või pärast varaseimat võimalikku maksekuupäeva kantud kulud rahastamiskõlblikeks liidu rahastamise seisukohalt, piirates samal ajal selle rahalist mõju, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, millega nähakse ette erand esimeses lõigus sätestatud eeskirjast.

Artikkel 41

Igakuiste ja vahemaksete vähendamine ja peatamine

1. Kui kuludeklaratsioonid või artiklis 102 osutatud teave võimaldavad komisjonil järeldada, et kulusid kandnud asutused ei ole akrediteeritud makseasutused, liidu õiguses kindlaksmääratud maksetähtaegadest või ülemmääradest ei ole kinni peetud või kulusid ei ole muidu kantud liidu eeskirjade kohaselt, võib komisjon igakuiseid või vahemakseid asjaomasele liikmesriigile vähendada või need peatada rakendusaktidega, mis puudutavad artikli 18 lõikes 3 osutatud igakuiseid makseid või mis on võetud artiklis 36 osutatud vahemaksete raames, olles andnud liikmesriigile märkuste esitamise võimaluse.

Kui kuludeklaratsioonid või artiklis 102 osutatud teave ei võimalda komisjonil järeldada, et kulusid on kantud liidu eeskirjade kohaselt, taotleb komisjon asjaomaselt liikmesriigilt lisateavet ja märkuste esitamist ajavahemiku jooksul, mis ei tohi olla lühem kui 30 päeva. Kui liikmesriik ei vasta kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul komisjoni taotlusele või kui vastus loetakse mitterahuldavaks või kui see näitab,

▼B

et kulusid ei ole kantud liidu eeskirjade kohaselt, võib komisjon igakuiseid või vahemakseid asjaomasele liikmesriigile vähendada või need peatada rakendusaktidega, mis puudutavad artikli 18 lõikes 3 osutatud igakuiseid makseid või mis on võetud artiklis 36 osutatud vahemaksete raames.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega vähendatakse liikmesriigi igakuiseid või vahemakseid või need peatatakse, kui kõnealuse riikliku kontrollisüsteemi üks keskne või mitu keskset osa puuduvad täielikult või ei toimi tõhusalt, sest on tuvastatud tõsiseid ja püsivaid puuduseid või eeskirjadevastaselt tehtud maksete tagasinõudmise süsteemis on sarnaseid suuri puudusi, ja kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

a) esimeses lõigus osutatud puudused on püsivad ning nende alusel on võetud vastu vähemalt kaks artikli 52 kohast rakendusakti, millega jäeti asjaomase liikmesriigi kulud liidu rahastamisest välja; või

b) komisjon on seisukohal, et kõnealune liikmesriik ei suuda võtta vajalikke parandusmeetmeid lähitulevikus, kooskõlas tegevuskavaga, mis sisaldab selgeid edunäitajaid, mis kehtestatakse komisjoniga konsulteerides.

Vähendamist või peatamist kohaldatakse makseasutuse poolt kantud kulude suhtes, mille puhul esinevad puudused, käesolevas lõikes osutatud rakendusaktidega kindlaksmääratava tähtaja jooksul, mis ei ole pikem kui 12 kuud. Kui vähendamise või peatamise tingimused on jätkuvalt täidetud, võib komisjon võtta vastu rakendusaktid kõnealuse tähtaja pikendamiseks täiendavate tähtaegade võrra, mille kestus kokku ei ületa 12 kuud.. Vähendamist või peatamist ei jätkata, kui kõnealused tingimused ei ole enam täidetud.

Käesolevas lõikes ettenähtud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Enne käesolevas lõikes osutatud rakendusaktide vastuvõtmist teatab komisjon oma kavatsusest asjaomasele liikmesriigile ja taotleb ta vastust ajavahemiku jooksul, mis ei tohi olla lühem kui 30 päeva.

Rakendusaktid, millega määratakse artikli 18 lõike 3 kohaselt kindlaks igakuised maksed või artikli 36 kohaselt vahemaksed, peavad võtma arvesse käesoleva lõike alusel vastu võetavaid rakendusakte.

3. Käesoleva artikli kohaseid vähendamisi ja peatamisi kohaldatakse kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, ilma et need piiraks artiklite 51 ja 52 kohaldamist.

4. Käesoleva artikli kohane vähendamine ja peatamine ei piira määruse (EL) nr 1303/2013 artiklite 19, 22 ja 23 kohaldamist.

▼B

Määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 19 ja 22 osutatud peatamisi kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud korras.

Artikkel 42

Maksete peatamine teabe hilise esitamise korral

Kui põllumajandusalaste sektoripõhiste õigusaktidega on nõutud, et liikmesriigid peavad kindlaksmääratud tähtaja jooksul esitama teabe artikli 59 kohaselt läbiviidud kontrollide arvu ja tulemuste kohta ning juhul kui liikmesriigid ületavad kõnealuse tähtaja, võib komisjon peatada artiklis 18 osutatud igakuised maksed või artiklis 36 osutatud vahemaksed, tingimusel et komisjon on liikmesriikidele aegsasti enne vaatlusperioodi algust teinud kättesaadavaks kogu teabe, kõik vormid ja selgitused, mida nad asjakohase statistilise teabe koostamise jaoks vajavad. Peatatav summa ei ületa 1,5 % kulutustest, mille kohta ei ole õigeaegselt saadetud asjakohast teavet. Peatamist kohaldades tegutseb komisjon kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, võttes arvesse hilinemise ulatust. Eelkõige tuleks arvesse võtta seda, kas teabe hiline esitamine seab ohtu iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise mehhanismi. Enne igakuiste maksete peatamist teavitab komisjon kirjalikult sellest asjaomast liikmesriiki. Komisjon maksab kinnipeetud summad tagasi, kui ta on saanud asjaomaselt liikmesriigilt statistilise teabe, tingimusel et kättesaamise kuupäev ei ole hilisem kui järgneva aasta 31. jaanuar.

Artikkel 43

Sihtotstarbelised tulud

1. Sihtotstarbeliste tuludena määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 21 tähenduses käsitatakse järgnevat:

▼M3

a) summad, mis vastavalt artiklitele 40, 52 ja 54 seoses EAGFi kuludega ning vastavalt artikli 41 lõikele 2 ja artiklile 51 tuleb maksta liidu eelarvesse, kaasa arvatud nendega kaasnevad intressid;

▼B

b) summad, mis saadakse või nõutakse sisse määruse (EÜ) nr 1234/2007 II osa I jaotise III peatüki III jao alusel;

c) summad, mis on saadud karistuste tulemusena vastavalt liidu põllumajandusalastes sektoripõhistes õigusaktides sätestatud erieeskirjadele, kui nimetatud õigusaktides ei ole selgelt sätestatud, et liikmesriigid võivad nimetatud summad endale jätta;

d) EAGFi kulude puhul summad, mis vastavad VI jaotise II peatükis sätestatud nõuetele vastavuse eeskirjade kohaselt kohaldatud karistustele;

e) ÜPP (välja arvatud maaelu areng) raames vastuvõetud liidu õiguse kohaselt esitatud tagatised ja deposiidid, millest jäädakse järgnevalt ilma. Liikmesriigid säilitavad siiski kaotatud tagatised, mis on esitatud ekspordi- või impordilitsentside väljastamise või pakkumismenetluse raames selle tagamiseks, et pakkujad esitavad ainult tõsiseltvõetavaid pakkumisi.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud summad makstakse liidu eelarvesse ja taaskasutamise korral võib neid kasutada ainult EAGFi või EAFRD kulude rahastamiseks.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse *mutatis mutandis* lõikes 1 osutatud sihtotstarbelise tulu suhtes.

4. EAGFi puhul kohaldatakse käesolevas määruses osutatud sihtotstarbeliste tulude kirjendamise suhtes *mutatis mutandis* määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikleid 170 ja 171.

Artikkel 44

Eraldi arvepidamine

Iga makseasutus peab eraldi arvestust liidu eelarvesse fondide jaoks kirjendatud assigneeringute üle.

Artikkel 45

Teavitusmeetmed

1. Artikli 6 punkti e kohaselt rahastatava teavitamise eesmärk on eelkõige aidata kaasa ÜPP selgitamisele, rakendamisele ja arendamisele ning tõsta üldsuse teadlikkust selle sisust ja eesmärkidest, taastada kriiside järgselt teavituskampaaniate kaudu tarbijate usaldust, teavitada põllumajandustootjaid ja teisi maapiirkondades tegutsevaid isikuid ning edendada Euroopa põllumajandusmudelit ja aidata kodanikel seda mõista.

Teavituse eesmärk on ÜPPst tõese ülevaate andmiseks levitada liidus ja liidust väljaspool ühtset, objektiivset ja terviklikku teavet.

2. Lõikes 1 osutatud meetmed võivad olla:

a) kolmandate isikute esitatud iga-aastased tööprogrammid või muud erimeetmed;

b) komisjoni algatusel rakendatud meetmed.

Seejuures jäetakse välja õigusaktidega nõutavad meetmed ning liidu mõne teise meetme raames juba toetust saavad meetmed.

Punktis b osutatud meetmete rakendamiseks võivad komisjoni abistada väliseksperdid.

Esimeses lõigus osutatud meetmed peavad samuti aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide propageerimisele, tingimusel et need on seotud käesoleva määruse üldeesmärkidega.

▼B

3. Komisjon avaldab iga aasta 31. oktoobriks toetustaotluste esitamise kutse määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 sätestatud tingimuste kohaselt.

4. Käesoleva artikli alusel kavandatud ja rakendatud meetmetest teavitatakse artikli 116 lõikes 1 osutatud komiteed.

5. Komisjon esitab iga kahe aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva artikli rakendamise kohta aruande.

Artikkel 46

Komisjoni volitused

1. Selleks et võtta arvesse tulusid, mida makseasutused koguvad liidu eelarvesse, tehes liikmesriikide edastatud kuludeklaratsioonide alusel makseid, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses tingimustega, mille alusel hüvitatakse fondide raames tehtud teatavaid kulusid ja saadud tulusid.

2. Kui liidu eelarvet ei ole eelarveaasta alguseks vastu võetud või kui kohustuste kogusumma ületab määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 170 lõikega 3 kehtestatud määra, on komisjonil õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte kohustustele ja summade maksmisele kohaldatava meetodi kohta, et kehtestada liikmesriikidele ettenähtud assigneeringute võrdne jaotamine.

3. Selleks et kontrollida liikmesriikide esitatud ja kuludega seotud andmete või muu käesoleva määrusega ettenähtud teabe ühtsus, on komisjonil juhul, kui ei täideta artikli 102 kohast komisjoni teavitamise kohustust, õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse artiklis 42 osutatud liikmesriikidele makstavate igakuiste maksete edasilükkamist seoses EAGFi kuludega ja tingimusi, mille alusel vähendatakse või peatatakse kõnealuses artiklis osutatud vahemakseid liikmesriikidele EAFRD raames.

4. Proportsionaalsuse põhimõtte järgimise tagamiseks artikli 42 kohaldamisel on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega, milles käsitletakse järgnevat:

a) artikli 42 alla kuuluvate meetmete loetelu;

b) kõnealuses artiklis osutatud maksete peatamise määr.

5. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega sätestatakse artikliga 44 ettenähtud kohustuse täiendavad eeskirjad ja makseasutuste raamatupidamisarvestusse kirjendatavate üksikasjade suhtes kohaldatavad eritingimused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

6. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega sätestatakse eeskirjad seoses järgnevaga:

a) riikliku ladustamisega seotud sekkumismeetmete rahastamine ja raamatupidamisarvestus ning muud fondide poolt rahastatavad kulud;

b) automaatse kohustustest vabastamise korra rakendamise tingimused;

c) menetlus ja muud praktilised üksikasjad artiklis 42 sätestatud mehhanismi nõuetekohaseks toimimiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

Raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine

I jagu

Üldsätted

Artikkel 47

Komisjoni kohapealsed kontrollid

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide poolt vastavalt riiklikele õigus- ja haldusnormidele või ELi toimimise lepingu artiklile 287 läbiviidud kontrolli või ELi toimimise lepingu artikli 322 või nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ([1]) alusel korraldatud kontrolli, võib komisjon viia liikmesriikides läbi kohapealseid kontrolle, et teha kindlaks eelkõige järgmist:

a) haldustavade vastavus liidu eeskirjadele;

b) vajalike tõendavate dokumentide olemasolu ja nende vastavus EAGFi või EAFRD rahastatud tegevustele;

c) EAGFi või EAFRD rahastatud tegevuste rakendamise ja kontrolli tingimused;

d) kas makseasutus vastab artikli 7 lõikes 2 kehtestatud akrediteerimiskriteeriumidele ja kas liikmesriik kohaldab nõuetekohaselt artikli 7 lõike 5 sätteid.

Komisjoni poolt komisjoni nimel kohapealset kontrolli läbi viima volitatud isikutel või komisjoni ametnikel, kes tegutsevad neile antud pädevuse piires, on juurdepääs raamatupidamisdokumentidele ja kõigile teistele dokumentidele, kaasa arvatud elektroonilisel andmekandjal koostatud või sellel saadud ja säilitatud dokumentidele ja metaandmetele, mis on seotud EAGFi või EAFRD rahastatud kuludega.

([1]) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

▼B

Kohapealse kontrolli läbiviimise volitused ei mõjuta siseriiklike sätete kohaldamist, mille kohaselt peavad teatavate toimingutega tegelema siseriikliku õiguse alusel selleks spetsiaalselt määratud ametnikud. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ([1]) ja määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 erisätteid, ei osale komisjoni poolt komisjoni nimel tegusema volitatud isikud muu hulgas koduvisiitidel või isikute ametlikul küsitlemisel asjaomase liikmesriigi õiguse alusel. Neil on siiski juurdepääs sellisel viisil saadud teabele.

2. Komisjon teavitab kohapealsest kontrollist aegsasti asjaomast liikmesriiki või liikmesriiki, kelle territooriumil kontroll läbi viiakse, võttes arvesse makseasutusele kontrollide korraldamisest tulenevat haldusmõju. Asjaomase liikmesriigi esindajad võivad sellises kontrollis osaleda.

Komisjoni taotlusel ja liikmesriigi nõusolekul viivad kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused läbi täiendavaid kontrolle või uuringuid seoses käesoleva määrusega hõlmatud tegevustega. Komisjoni ametnikud või komisjoni poolt tema nimel tegutsema volitatud esindajad võivad sellises kontrollis osaleda.

Kontrolli parandamiseks võib komisjon asjaomaste liikmesriikide nõusolekul teatavate kontrolli või uuringute puhul taotleda abi nimetatud liikmesriikide asutustelt.

Artikkel 48

Juurdepääs teabele

1. Liikmesriigid teevad komisjonile kättesaadavaks kogu fondide tõrgeteta toimimiseks vajaliku teabe ja võtavad kõik vajalikud meetmed, et lihtsustada kontrolli, sealhulgas kohapealseid kontrolle, mida komisjon peab vajalikuks liidu rahastamise haldamise raames.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile selle nõudmisel ÜPPga seotud liidu õigusaktide rakendamiseks vastuvõetud õigus- ja haldusnormid, kui need õigusaktid mõjutavad rahaliselt EAGFi või EAFRD-d.

3. Liikmesriigid teevad komisjonile kättesaadavaks kogu teabe tuvastatud eeskirjade eiramise ja oletatavate pettusejuhtumite kohta ning teabe nimetatud eeskirjade eiramise ja pettustega seoses alusetute maksete tagasinõudmiseks vastavalt käesoleva peatüki III jaole võetud meetmete kohta.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

▼B

Artikkel 49

Juurdepääs dokumentidele

Akrediteeritud makseasutused säilitavad teostatud makseid tõendavad dokumendid ja liidu õigusega ettenähtud haldusalaste ja füüsiliste kontrollide läbiviimisega seotud dokumendid ning teevad kõnealused dokumendid ja teabe komisjonile kättesaadavaks. Kõnealuseid tõendavaid dokumente võib säilitada elektroonilises vormis komisjoni poolt artikli 50 lõikes 2 sätestatud tingimustel.

Kui kõnealuseid dokumente säilitab asutus, kes on selleks volitatud kulude kinnitamise eest vastutava makseasutuse poolt, edastab kõnealune asutus akrediteeritud makseasutusele aruanded läbiviidud kontrollide arvu ja sisu ning nende tulemusi silmas pidades võetud meetmete kohta.

Artikkel 50

Komisjoni volitused

1. Käesolevas peatüki sätete, milles käsitletakse kohapealseid kontrolle ning juurdepääsu dokumentidele ja teabele, nõuetekohase ja tõhusa kohaldamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse erikohustusi, mida liikmesriikidel tuleb käesoleva peatüki kohaselt täita.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, milles sätestatakse eeskirjad seoses järgmisega:

a) menetlused, mis on seotud erikohustustega, mida liikmesriikidel tuleb täita seoses käesolevas peatükis sätestatud kontrolliga;

b) menetlused, mis on seotud koostöökohustustega, mida liikmesriikidel tuleb täita artiklite 47 ja 48 rakendamiseks;

c) menetlused ja muud praktilised üksikasjad, mis on seotud artikli 48 lõikes 3 osutatud aruandluskohustusega;

d) tingimused, mille alusel artiklis 49 nimetatud dokumente säilitatakse, sealhulgas nende vorm ja säilitamise kestus.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

II jagu

Kontrollimine ja heakskiitmine

Artikkel 51

Raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine

Enne kõnealusele eelarveaastale järgneva aasta 31. maid võtab komisjon artikli 102 lõike 1 punkti c kohaselt edastatud teabe alusel rakendusaktidega vastu otsuse akrediteeritud makseasutuste raamatupidamisarvestuse

▼B

kontrollimise ja heakskiitmise kohta. Kõnealused rakendusaktid hõlmavad esitatud raamatupidamise aastaaruannete täielikkust, täpsust ja tõesust ja nad ei piira artikli 52 kohaselt edaspidi vastuvõetavate otsuste kohaldamist.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 52

Vastavuse kontroll

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega määratakse liidu rahastamisest väljajäetavad summad, kui ta leiab, et artikli 4 lõikes 1 ja artiklis 5 osutatud kulusid ei ole kantud kooskõlas liidu õigusega ning EAFRD puhul kooskõlas kohaldatava liidu või siseriikliku õigusega, millele on osutatud määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 85. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Komisjon hindab väljajäetavaid summasid tuvastatud mittevastavuse raskusastme alusel. Komisjon võtab arvesse rikkumise laadi ja liidule tekitatud rahalist kahju. Komisjon tugineb väljajätmisel alusetult kulutatud summade kindlaksmääramisele ning kui nende kindlaksmääramine ei ole proportsionaalsete jõupingutustega võimalik, võib komisjon kohaldada ekstrapoleeritud või kindla määraga korrektsioone. Kindla määraga korrektsioone kohaldatakse üksnes siis, kui juhtumi laadi või selle tõttu, et liikmesriik ei ole esitanud komisjonile vajalikku teavet, ei ole võimalik proportsionaalsete jõupingutustega teha täpsemalt kindlaks liidule tekitatud rahalist kahju.

3. Enne rahastamisest keeldumist käsitleva otsuse vastuvõtmist teavitatakse kirjalikult komisjoni kontrolli tulemustest ja liikmesriigi vastustest, mille järel püüavad pooled jõuda kokkuleppele võetavate meetmete suhtes. Menetluse selles etapis antakse liikmesriikidele võimalus tõendada, et mittevastavuse tegelik ulatus on komisjoni hinnatust väiksem.

Kui kokkuleppele ei jõuta, võib liikmesriik taotleda menetluse alustamist mõlema poole seisukohtade kooskõlastamiseks nelja kuu jooksul. Menetluse tulemuste aruanne esitatakse komisjonile. Komisjon võtab aruande soovitusi arvesse enne rahastamisest keeldumise otsuse tegemist ja esitab põhjendused, kui ta otsustab kõnealuseid soovitusi mitte järgida.

4. Rahastamisest ei saa keelduda, kui tegemist on:

a) artikli 4 lõikes 1 osutatud kuludega, mis kanti rohkem kui 24 kuud enne, kui komisjon teatas liikmesriigile kirjalikult oma kontrolli tulemustest;

▼B

b) mitmeaastaste meetmete kuludega, mis kuuluvad artikli 4 lõike 1 reguleerimisalasse või artiklis 5 osutatud programmide reguleerimisalasse, ja mille puhul viimane kohustus vahendite saajale tekkis enam kui 24 kuud enne, kui komisjon teatas liikmesriigile kirjalikult oma kontrolli tulemustest;

c) artiklis 5 osutatud programmide alla kuuluvate meetmete kuludega (välja arvatud käesoleva lõike punktis b osutatud kulud), millega seoses teostas makseasutus makse või olenevalt asjaoludest lõppmakse enam kui 24 kuud enne, kui komisjon teatas liikmesriigile kirjalikult oma kontrolli tulemustest.

5. Lõiget 4 ei kohaldata järgmistel juhtudel:

a) käesoleva peatüki III jaoga hõlmatud eeskirjade eiramine;

b) riiklikud toetused, mille kohta komisjon on algatanud ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse, või rikkumised, millest komisjon on asjaomast liikmesriiki teavitanud märgukirjaga kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 258;

c) liikmesriik ei täida käesoleva määruse V jaotise III peatükist tulenevaid kohustusi, tingimusel et komisjon teavitab kõnealust liikmesriiki kirjalikult asjaomaseid kulusid käsitleva kontrolli tulemustest 12 kuu jooksul pärast liikmesriigilt aruande saamist.

Artikkel 53

Komisjoni volitused

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse eeskirjad seoses järgnevaga:

a) artiklis 51 sätestatud raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine seoses otsuse vastuvõtmise ja rakendamisega võetavate meetmetega, sealhulgas komisjoni ja liikmesriikide vahelise teabevahetusega ning tähtaegadega, millest tuleb kinni pidada;

b) artiklis 52 sätestatud vastavuse kontroll seoses otsuse vastuvõtmise ja rakendamisega võetavate meetmetega, sealhulgas komisjoni ja liikmesriikide vahelise teabevahetusega ning tähtaegadega, millest tuleb kinni pidada, ning ka kõnealuses artiklis sätestatud lepitusmenetlusega, sealhulgas lepitusorgani asutamise, ülesannete, koosseisu ja töömeetoditega.

2. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Selleks, et võimaldada komisjonil kaitsta liidu finantshuve ja tagada artiklis 52 sätestatud vastavuse kontrolliga seotud sätete tõhus kohaldamine, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse korrektsioonide kohaldamise kriteeriume ja metoodikat.

▼B

III jagu

Eeskirjade eiramine

Artikkel 54

Ühissätted

1. Iga eeskirjade eiramise või hooletuse tõttu alusetult tehtud makse puhul taotlevad liikmesriigid selle tagasinõudmist toetusesaajalt 18 kuu jooksul pärast seda, kui eeskirjade eiramist kinnitav kontrolliaruanne või sarnane dokument on heaks kiidetud ja, kui see on asjakohane, makseasutuse või tagasinõudmise eest vastutava asutuse poolt kätte saadud. Vastavad summad kantakse tagasinõudmise taotlemise ajal makseasutuse võlgnike registrisse.

2. Kui tagasinõudmist ei ole toimunud nelja aasta jooksul alates tagasinõudmistaotluse kuupäevast või kaheksa aasta jooksul, kui tagasinõudmine toimub siseriikliku kohtu kaudu, kaetakse tagasinõudmata maksega seonduvad finantstagajärjed 50 % ulatuses asjaomase liikmesriigi poolt ja 50 % ulatuses liidu eelarvest, piiramata asjaomase liikmesriigi kohustust järgida tagasinõudemenetlusi vastavalt artiklile 58.

Kui tagasinõudemenetluse raames konstateeritakse eeskirjade eiramiste puudumist lõplikku laadi haldusakti või kohtuotsusega, deklareerib asjaomane liikmesriik fondide kuluna tema poolt esimese lõigu alusel kantud finantskohustuse.

Kui tagasinõudmine ei ole asjaomasest liikmesriigist mitteolenevatel põhjustel võimalik käesoleva lõike esimeses lõigus kindlaksmääratud tähtaja jooksul ja tagasinõutav summa ületab 1 miljonit eurot, võib komisjon liikmesriigi taotlusel tähtaega siiski pikendada esialgse ajavahemiku pikkusest kuni poole võrra.

3. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võivad liikmesriigid otsustada tagasinõudemenetlust mitte alustada. Sellise otsuse võib teha üksnes juhul kui:

a) tagasinõudmisel juba kantud ja ettenähtavad kulud on suuremad kui tagasinõutav summa, peetakse seda tingimust täidetuks, kui:

   i) toetusesaajalt toetuskava või toetusmeetme jaoks individuaalse maksena tagasinõutav summa ilma intressideta ei ületa 100 eurot või

▼M3

   ii) toetusesaajalt toetuskava või toetusmeetme raames tehtava individuaalse maksena tagasinõutava summa suurus ilma intressideta on vahemikus 100 eurot kuni 250 eurot ning kui asjaomane liikmesriik kohaldab vastavalt oma siseriiklikule õigusele siseriiklike võlgade sissenõudmisest loobumise suhtes lävendit, mis on sama suur või suurem kui tagasinõutav summa;

▼B

b) tagasinõudmine osutub võimatuks, kuna võlgnik või eeskirjade eiramise eest juriidilist vastutust kandvad isikud on siseriikliku õiguse kohaselt tunnistatud maksejõuetuks.

Kui käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud otsus võetakse vastu enne, kui võlgnetava summa suhtes on kohaldatud lõikes 2 osutatud eeskirju, kaetakse tagasinõudmata maksega seonduvad finantstagajärjed liidu eelarvest.

4. Liikmesriik kajastab artikli 102 lõike 1 punkti c alapunkti iv kohaselt komisjonile saadetavates raamatupidamise aastaaruannetes käesoleva artikli lõike 2 kohaselt liikmesriigi kanda olevad summad. Komisjon kontrollib selle kohaldamist ja teeb vajalikud kohandused artiklis 51 osutatud rakendusaktis.

5. Komisjon võib, tingimusel et on järgitud artikli 52 lõikes 3 sätestatud menetlust, võtta vastu rakendusaktid liidu eelarvesse kantud summade liidu rahastamisest väljajätmise kohta, kui:

a) liikmesriik ei ole täitnud lõikes 1 osutatud tähtaegu;

b) ta leiab, et lõike 3 alusel tehtud liikmesriigi otsus mitte alustada tagasinõudemenetlust ei ole põhjendatud;

c) ta leiab, et eeskirjade eiramine või tagasinõudmata jätmine tulenevad liikmesriigi haldusasutustele või muudele ametiasutustele süüks pandavast eeskirjade eiramisest või hooletusest.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 55

EAGFi erisätted

Eeskirjade eiramise või hooletuse tõttu tagasinõutud summad ja nende juurde kuuluvad intressid makstakse välja makseasutusele ja kantakse selle poolt EAGFi tulude hulka nende reaalse laekumise kuu alla.

Esimese lõigu kohaselt liidu eelarvesse maksmisel võib liikmesriik kinni pidada 20 % vastavatest summadest kindla suurusega tagasinõudekuludena, välja arvatud asjaomase liikmesriigi haldusasutuste või muude ametiasutuste süül toime pandud eeskirjade eiramise või hooletuse korral.

▼B

Artikkel 56

EAFRD erisätted

Liikmesriigid teevad maaelu arengu tegevustes või programmides tuvastatud eeskirjade eiramise või hooletuse korral finantskohandusi, tühistades vastava liidu rahastamise kas osaliselt või täielikult. Liikmesriigid võtavad arvesse tuvastatud eeskirjade eiramiste laadi ja tõsidust, samuti EAFRD rahalise kaotuse taset.

EAFRD alla kuuluvad liidu rahastamissummad, mis on tühistatud, ja tagasinõutud summad ning nende juurde kuuluvad intressid jaotatakse ümber asjaomasele programmile. Liikmesriik võib siiski liidu tühistatud või tagasinõutud vahendeid uuesti kasutada, kuid vaid sama maaelu arengu programmi raames ettenähtud tegevuste jaoks ja tingimusel, et vahendeid ei jaotata ümber tegevustele, mille suhtes on kohaldatud finantskohandusi. Pärast maaelu arengu programmi lõpetamist maksab liikmesriik tagasinõutud summad tagasi liidu eelarvesse.

Artikkel 57

Komisjoni volitused

1. Alusetute maksete ja nende juurde kuuluvate intresside tagasinõudmise tingimusi käsitlevate sätete nõuetekohase ja tõhusa kohaldamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses erikohustusega, mida liikmesriikidel tuleb täita.

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse eeskirjad seoses järgnevaga:

a) menetlused alusetute maksete ja intresside tagasinõudmiseks vastavalt käesolevas jaos sätestatule ning komisjoni teavitamiseks tagasinõudmisele kuuluvatest summadest;

b) liikmesriikide poolt komisjonile seoses käesolevas jaos toodud kohustustega esitatava teate ja teatise vormid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

V JAOTIS

KONTROLLISÜSTEEMID JA KARISTUSED

I PEATÜKK

Üldeeskirjad

Artikkel 58

Liidu finantshuvide kaitse

1. Liikmesriigid võtavad ÜPP raames vastu kõik õigus- ja haldusnormid ning kõik muud vajalikud meetmed, et tagada liidu finantshuvide tõhus kaitse ja eelkõige selleks, et:

▼B

a) kontrollida fondide rahastatavate tegevuste seaduslikkust ja korrektsust;

b) tagada tõhus kaitse pettuste vastu, eelkõige kõrgema riskiga aladel, mis toimib hoiatusena, võttes arvesse meetmete kulusid ja nendest saadavat kasu ning nende proportsionaalsust;

c) ennetada, tuvastada ja kõrvaldada eeskirjade eiramisi ja pettusi;

d) kehtestada tõhusaid, hoiatavaid ja proportsionaalseid karistusi vastavalt liidu õigusele või selle puudumise korral vastavalt siseriiklikule õigusele ning algatada vajaduse korral vastavaid kohtumenetlusi;

e) nõuda tagasi alusetud maksed koos intressiga ning algatada vajaduse korral vastavaid kohtumenetlusi.

2. Liikmesriigid loovad tõhusad haldus- ja kontrollisüsteemid, et tagada kooskõla liidu toetuskavasid reguleerivate õigusaktidega, mille eesmärk on minimeerida liidule rahalise kahju tekitamise ohtu.

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni lõigete 1 ja 2 alusel vastuvõetud sätetest ja võetud meetmetest.

Tingimused, mida liikmesriigid kehtestatavad liidu eeskirjadega sätestatud EAGFi või EAFRD rahastatud toetuse saamist käsitlevate tingimuste täiendamiseks, peavad olema kontrollitavad.

4. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse käesoleva artikli ühetaoliseks kohaldamiseks vajalikud eeskirjad seoses järgnevaga:

a) menetlused, tähtajad ja teabevahetus seoses lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustustega;

b) teade ja teatis, mille liikmesriigid esitavad komisjonile seoses lõikes 3 sätestatud kohustusega.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 59

Kontrolli üldpõhimõtted

1. Kui ei ole sätestatud teisiti, hõlmab artikli 58 lõike 2 kohaselt liikmesriikide loodav süsteem kõigi toetuse- ja maksetaotluste süstemaatilisi halduskontrolle. Kõnealust süsteemi täiendavad kohapealsed kontrollid.

▼B

2. Kohapealsete kontrollidega seoses koostab vastutav asutus kõigi taotlejate alusel kontrollvalimi, mis vajaduse korral koosneb juhuslikust osast, et saada representatiivne veamäär ja riskipõhisest osast, mis hõlmab valdkondi, kus vearisk on kõige suurem.

3. Vastutav asutus koostab aruande iga kohapealse kontrolli kohta.

4. Vajaduse korral viiakse kõiki liidu eeskirjadega ettenähtud põllumajandustoetuste ja maaelu arengu toetuste kohapealseid kontrolle läbi samaaegselt.

5. Liikmesriigid tagavad kohapealsete kontrollide miinimumtaseme, mis on vajalik tõhusaks riskijuhtimiseks, ja vajaduse korral tõstavad seda taset. Liikmesriigid võivad kõnealust miinimumtaset alandada, kui haldus- ja kontrollisüsteemid toimivad nõuetekohaselt ning veamäärad jäävad vastuvõetavale tasemele.

6. Komisjoni poolt artikli 62 lõike 2 punkti h alusel ettenähtud juhtudel võib toetuse- ja maksetaotlusi või muid teatisi ja taotlusi pärast nende esitamist korrigeerida ja kohandada, kui pädev asutus tuvastab ilmseid vigu.

7. Toetuse- või maksetaotlus lükatakse tagasi, kui toetusesaaja või tema esindaja takistab kohapealse kontrolli läbiviimist, välja arvatud vääramatu jõu või erandlike asjaolude korral.

Artikkel 60

Kõrvalehoidumisklausel

Ilma et see piiraks erisätete kohaldamist, ei anta põllumajandusalaste sektoripõhiste õigusaktidega ettenähtud eeliseid füüsilistele ega juriidilistele isikutele, kelle puhul on kindlaks tehtud, et nad tekitasid selliste eeliste saamiseks vajalikud tingimused kunstlikult, vastupidiselt kõnealuste õigusaktide eesmärkidele.

Artikkel 61

Toetuskavade vastavus kontrolli läbiviimiseks veinisektoris

Toetuskavade kohaldamiseks veinisektoris vastavalt määrusele (EL) nr 1308/2013 tagavad liikmesriigid, et kõnealuste kavade suhtes kohaldatav haldus- ja kontrollikord vastab käesoleva jaotise II peatükis osutatud ühtsele süsteemile seoses järgmiste üksikasjadega:

a) elektrooniline andmebaas;

b) põldude identifitseerimise süsteem;

c) halduskontrollid.

Kõnealune kord võimaldab koostoimimist või andmevahetust ühtse süsteemiga.

▼B

Artikkel 62

Komisjoni volitused seoses kontrolliga

1. Selleks et tagada, et kontrolli viiakse läbi nõuetekohaselt ja tõhusalt ning rahastamiskõlblikkuse tingimusi kontrollitakse tõhusal, ühtsel ja mittediskrimineerival viisil, mis kaitseb liidu finantshuve, on komisjonil juhul, kui seda on vaja süsteemi nõuetekohaseks haldamiseks, õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses tolliprotseduure käsitlevate lisanõuetega ning eelkõige nõuetega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 952/2013 ([1]).

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad, mis on vajalikud käesoleva peatüki ühetaoliseks kohaldamiseks, ning eelkõige:

a) liikmesriikide läbiviidavate haldus- ja kohapealsete kontrollide eeskirjad seoses liidu õiguse kohaldamisest tulenevate kohustuste ja rahastamiskõlblikkuse tingimustega;

b) eeskirjad seoses kohapealsete kontrollide miinimumtasemega ning kohustusega seda tõsta või võimalusega seda alandada, nagu on sätestatud artikli 59 lõikes 5;

c) tehtud kontrolli ja selle tulemuste aruandluse suhtes kehtivad eeskirjad ja meetodid;

d) nõuetele vastavuse kontrollimise eest vastutavad asutused, samuti kontrolli sisu ja sagedus ning turustusetapp, mille ajal peab kontrolle tegema;

▼C2

e) määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 32 osutatud kanepi puhul eeskirjad, milles käsitletakse erikontrollimeetmeid ja tetrahüdrokannabinooli taseme määramise meetodeid;

▼B

f) määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 56 osutatud puuvilla puhul tunnustatud tootmisharudevaheliste organisatsioonide kontrollisüsteem;

g) määruses (EL) nr 1308/2013 osutatud veini puhul eeskirjad alade mõõtmise ning kontrollide ja eeskirjade kohta, millega reguleeritakse konkreetset finantsmenetlust kontrollide parandamiseks;

h) juhud, mil toetuse- ja maksetaotlusi või muid teatisi ja taotlusi võib pärast nende esitamist korrigeerida ja kohandada nii nagu on sätestatud artikli 59 lõikes 6;

i) riikliku sekkumise ja eraladustamisega seoses toodete rahastamiskõlblikkuse kindlakstegemiseks kohaldatavad katsed ja meetodid, sealhulgas hankemenetluste kasutamine nii riikliku sekkumise kui ka eraladustamise puhul.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

▼B

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 63

Alusetud maksed ja halduskaristused

1. Kui leitakse, et toetusesaaja ei vasta rahastamiskõlblikkuse tingimustele, ei täida põllumajandusalaste sektoripõhiste õigusaktidega ettenähtud toetuse andmise tingimustega seotud kohustusi või muid kohustusi, toetust ei maksta või selle maksmine lõpetatakse täielikult või osaliselt ja vajaduse korral vastavaid määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 21 osutatud toetusõigusi ei määrata või nende määramine tunnistatakse kehtetuks.

▼M3

Kui mittevastavus on seotud liikmesriigi või liidu avalike hangete eeskirjadega, võetakse toetuse mittemakstava või lõpetatava osa kindlaks määramisel aluseks mittevastavuse raskusaste ja järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet. Mittevastavus mõjutab tehingute seaduslikkust ja korrektsust üksnes osas, mis vastab toetuse mittemakstavale või lõpetatavale osale.

▼B

2. Lisaks, kui põllumajandusalaste sektoripõhiste õigusaktidega on see ette nähtud, kohaldavad liikmesriigid ka halduskaristusi kooskõlas artiklites 64 ja 77 sätestatud eeskirjadega. See ei piira VI jaotise artiklite 91–101 kohaldamist.

3. Ilma et see piiraks artikli 54 lõike 3 kohaldamist, nõutakse tagasi lõikes 1 osutatud toetuse maksmise lõpetamisega ja lõikes 2 osutatud karistustega seonduvad summad, sealhulgas nende juurde kuuluvad intressid ja toetusõigused.

4. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusaktid, millega sätestatakse lõikes 1 osutatud toetuse maksmise täieliku või osalise lõpetamise tingimused.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse üksikasjalikud menetlus- ja tehnilised eeskirjad seoses järgmisega:

a) lõikes 1 osutatud toetuse maksmise osalise või täieliku lõpetamise kohaldamine ja arvutamine;

b) alusetute maksete tagasinõudmine ja karistuste sissenõudmine, samuti menetlused alusetult määratud toetusõiguste ja intresside kohaldamise kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 64

Halduskaristuste kohaldamine

1. Seoses artikli 63 lõikes 2 osutatud halduskaristustega kohaldatakse käesolevat artiklit põllumajandusalaste sektoripõhiste õigusaktide kohaldamisest tulenevate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide, kulukohustuste või muude kohustustega seotud mittevastavuste korral, välja arvatud nende puhul, millele on osutatud käesoleva jaotise II peatüki artiklites 67–78 ja VI jaotise artiklites 91–101, ning nende puhul, mille suhtes kohaldatakse artikli 89 lõigetes 3 ja 4 sätestatud karistusi.

2. Halduskaristust ei kohaldata:

a) kui mittevastavuse põhjuseks on vääramatu jõud;

b) kui mittevastavuse põhjuseks on artikli 59 lõikes 6 osutatud ilmsed vead;

▼B

c) kui mittevastavuse põhjuseks on pädeva asutuse või muu asutuse viga ja kui võib põhjendatult eeldada, et asjaomane isik, keda halduskaristus puudutab, ei oleks saanud viga avastada;

d) kui asjaomane isik suudab pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendada, et ta ei ole süüdi lõikes 1 osutatud kohustustega seotud mittevastavuses või kui pädev asutus on jõudnud muul viisil veendumuseni, et asjaomane isik ei ole süüdi;

e) kui mittevastavus on kergemat laadi, sealhulgas lävendi vormis, mille määrab kindlaks komisjon lõike 7 punkti b kohaselt;

f) muudel juhtudel, kui karistuse kohaldamine ei ole asjakohane, mille määrab kindlaks komisjon lõike 6 punkti b kohaselt;

3. Halduskaristusi võib kohaldada toetuse saaja suhtes, teiste füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, sealhulgas selliste toetusesaajate ning muude isikute rühmade ja ühenduste suhtes, kelle suhtes on lõikes 1 osutatud eeskirjades sätestatud kohustused siduvad.

4. Halduskaristused võivad esineda ühes järgmistest vormidest:

a) seoses toetuse- või maksetaotlusega, mida mittevastavus mõjutab, või seoses täiendavate taotlustega makstava toetussumma vähendamine; maaelu arengu toetuse puhul ei piira see toetuse peatamise võimaluse kohaldamist, kui võib eeldada, et toetusesaaja mittevastavuse mõistliku aja jooksul kõrvaldab;

b) mittevastavusega seotud koguse ja/või ajavahemiku alusel arvutatud summa maksmine;

c) heakskiidu, tunnustuse või loa peatamine või kehtetuks tunnistamine;

d) asjaomases toetuskavas või toetusmeetmes või muus meetmes osalemise õigusest ilma jätmine;

5. Halduskaristused on proportsionaalsed ja astmelised vastavalt avastatud mittevastavuse tõsidusele, ulatusele, kestusele ja korduvusele, ning nende puhul peetakse kinni järgmistest piirangutest:

a) lõike 4 punktis a osutatud halduskaristuse summa ei ületa 200 % toetuse- või maksetaotluse summast;

b) olenemata punktist a, ei ületa maaelu arengu toetuste puhul lõike 4 punktis a osutatud halduskaristuse summa 100 % rahastamiskõlblikust summast;

▼B

c) lõike 4 punktis b osutatud halduskaristuse summa ei ületa käesoleva lõike punktis a osutatud protsendimääraga võrreldavat summat;

d) lõike 4 punktides c ja d osutatud peatamise, kehtetuks tunnistamise või õigusest ilma jätmise saab kehtestada kõige rohkem kolmeks järjestikuseks aastaks ja seda saab pikendada uue mittevastavuse korral.

6. Selleks, et võtta arvesse ühelt poolt kehtestatavate tasude ja karistuste hoiatavat mõju ja teiselt poolt põllumajandusalaste sektoripõhiste õigusaktidega hõlmatud iga toetuskava või toetusmeetme eripära, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks:

a) halduskaristused iga lõikes 3 osutatud toetuskava või toetusmeetme ja asjaomase isiku jaoks lõikes 4 esitatud loetelust ja lõikes 5 sätestatud piirides ning seoses liikmesriikide kehtestatava konkreetse määraga, sealhulgas mittekvantifitseeritavatel mittevastavuse juhtudel;

b) lõike 2 punktis f osutatud juhtumid, mil halduskaristusi ei kohaldata.

7. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse käesoleva artikli ühetaoliseks rakendamiseks üksikasjalikud menetlus- ja tehnilised eeskirjad seoses järgmisega:

a) halduskaristuste kohaldamise ja arvutamise eeskirjad;

b) üksikasjalikud eeskirjad kergemat laadi mittevastavuse kindlakstegemiseks, sealhulgas kvantitatiivse lävendi kehtestamine, mida väljendatakse toetussumma nominaalväärtusena või rahastamiskõlbliku toetussumma protsendimäärana, mis ei ole siiski seoses maaelu arengu toetusega väiksem kui 3 % ja muudel juhtudel väiksem kui 1 %;

c) eeskirjad, millega määratakse kindlaks juhtumid, mille puhul võivad liikmesriigid karistuste laadi tõttu karistusena sissenõutud summad laadi tõttu endale jätta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 65

Liikmesriikidele tehtavate maksete peatamine määrusega (EL) nr 1308/2013 hõlmatud erijuhtudel

1. Kui määrusega (EL) nr 1308/2013 nõutakse, et liikmesriigid peavad kindlaksmääratud tähtajaks esitama teatava teabe, ja kui liikmesriigid ei esita seda kõnealuseks tähtajaks, ei esita seda teavet või kui edastatav teave ei ole õige, võib komisjon peatada artiklis 18 osutatud igakuised maksed, tingimusel et komisjon on liikmesriikidele aegsasti

▼B

teinud kättesaadavaks vajaliku teabe, vormid ja selgitused. Peatatav summa on seotud turukorraldusmeetmete kuludega, mille kohta nõutud teavet ei saadetud, ei saadetud õigeaegselt või mis ei ole õige.

2. Selleks et tagada lõike 1 kohaldamisel proportsionaalsuse põhimõtte järgimine, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad lõikes 1 osutatud turukorraldusmeetmeid, mille suhtes kohaldatakse peatamist, ning maksete peatamise määra ja ajavahemikku.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad lõikes 1 osutatud igakuiste maksete nõuetekohase peatamise menetluse ja muude praktiliste üksikasjade kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 66

Tagatised

1. Kui põllumajandusalaste sektoripõhiste õigusaktidega on nii ette nähtud, nõuab liikmesriik tagatise esitamist, millega antakse kinnitus rahasumma pädevale asutusele maksmise või pädevalt asutuselt kinnipidamise kohta, kui teatavat konkreetset põllumajandusalastest sektoripõhistest õigusaktidest tulenevat kohustust ei ole täidetud.

2. Kui teatavat kohustust ei täideta või seda tehakse üksnes osaliselt, jäädakse tagatisest täielikult või osaliselt ilma, välja arvatud vääramatu jõu korral.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad, millega tagatakse mittediskrimineeriv kohtlemine, õiglus ja proportsionaalsuse järgimine tagatise esitamisel ja:

a) täpsustatakse vastutav pool, kui kohustust ei täideta;

b) nähakse ette konkreetsed olukorrad, mil pädev asutus võib loobuda tagatisenõudest;

c) nähakse ette tingimused esitatavale tagatisele ja tagatise andjale ning tagatiste esitamise ja vabastamise tingimused;

d) nähakse ette ettemaksete raames tagatise esitamisega seotud eritingimused;

e) määratletakse lõikes 1 ettenähtud tagatisega hõlmatud kohustuste rikkumise tagajärjed, sealhulgas tagatistest ilma jäämine, vähendamise määr, mida kohaldatakse tagatiste vabastamise suhtes toetuste, litsentside, pakkumiste või konkreetsete taotluste puhul, ja kui kõnealuse tagatisega hõlmatud kohustust ei ole täielikult või osaliselt

▼B

täidetud, võttes arvesse kohustuse laadi, kogust, mille osas kohustust on rikutud, kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtaja ületamise pikkust ja kohustuse täitmise kohta tõendite esitamise aega.

4. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad seoses järgnevaga:

a) esitatava tagatise vorm ning tagatise esitamise, selle heakskiitmise ja algse tagatise asendamise menetlus;

b) tagatise vabastamise menetlus;

c) liikmesriikide ja komisjoni teatised.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

II PEATÜKK

Ühtne haldus- ja kontrollisüsteem

Artikkel 67

Reguleerimisala ja kasutatud mõisted

1. Iga liikmesriik loob ühtse haldus- ja kontrollsüsteemi („ühtne süsteem”) ning kasutab seda.

2. Ühtset süsteemi kohaldatakse määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas loetletud toetuskavade ning määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktide a ja b ning artiklite 28–31, 33, 34 ja 40 ning vajaduse korral määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punktide b ja c kohaselt antava toetuse suhtes.

Käesolevat peatükki ei kohaldata siiski määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõikes 9 osutatud meetmete suhtes. Samuti ei kohaldata seda kõnealuse määruse artikli 21 lõike 1 punktide a ja b alusel võetavate meetmete suhtes siis, kui tegemist on asutamiskuludega.

3. Vajalikus ulatuses kohaldatakse seda ka VI jaotises sätestatud nõuetele vastavuse kontrolli suhtes.

4. Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „põld” – ühtne maatükk, mille on deklareerinud üks põllumajandustootja ja millel ei kasvatata rohkem kui üht põllukultuurirühma; kui määruse (EL) nr 1307/2013 kontekstis on nõutav eraldi deklaratsioon

▼B

sama põllukultuurirühma all oleva maa-ala kasutusviisi kohta, siis kõnealune konkreetne kasutusviis piirab põllu mõistet vajaduse korral veelgi; liikmesriigid võivad põllu mõiste täiendavaks piiritlemiseks ette näha lisakriteeriume;

b) ►C2 „pindalapõhine otsetoetus” – määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 1. ja 2. peatükis osutatud põhitoetuskava; ühtse pindalatoetuse kava ja ümberjaotav toetus, ◄ määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 3. peatükis osutatud kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavadega seotud toetus; määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 4. peatükis osutatud looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetus; määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 5. peatükis osutatud noorte põllumajandustootjate toetus; VI jaotise 1. peatükis osutatud vabatahtlik tootmiskohustusega seotud toetus, kui toetust makstakse hektari kohta; IV jaotise 2. peatükis osutatud puuvilla eritoetused; määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotises osutatud väikepõllumajandustootjate kava; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 228/2013 ([1]) IV peatükis osutatud põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks, kui toetust makstakse hektari kohta, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 229/2013 ([2]) IV peatükis osutatud väiksematele Egeuse mere saartele suunatud põllumajandusvaldkonna erimeetmed, kui toetust makstakse hektari kohta.

Artikkel 68

Ühtse süsteemi osad

1. Ühtne süsteem koosneb järgmistest osadest:

a) elektrooniline andmebaas;

b) põldude identifitseerimise süsteem;

c) toetusõiguste identifitseerimise ja registreerimise süsteem;

d) toetuse- ja maksetaotlused;

e) ühtne kontrollisüsteem;

f) ühtne süsteem, et registreerida artikli 67 lõikes 2 osutatud toetuse saaja, kes esitab toetuse- või maksetaotluse, isikuandmed.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 23).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1405/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 41).

▼B

2. Vajaduse korral hõlmab ühtne süsteem loomade identifitseerimise ja registreerimise süsteemi, mis on loodud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1760/2000 ([1]) ning nõukogu määrusega (EÜ) nr 21/2004 ([2]).

3. Ilma et see piiraks liikmesriikide vastutust ühtse süsteemi rakendamise ja kohaldamise eest, võib komisjon kasutada ühtse süsteemi loomise, järelevalve ja kasutamise hõlbustamiseks spetsialiseerunud asutuste või isikute abi, eriti liikmesriikide pädevate asutuste tehniliseks nõustamiseks, kui nad seda taotlevad.

4. Liikmesriigid võtavad kõik ühtse süsteemi nõuetekohaseks rakendamiseks vajalikud lisameetmed ning annavad vajaduse korral vastastikust abi käesolevas määruses nõutud kontrollide tegemiseks.

Artikkel 69

Elektrooniline andmebaas

1. Elektroonilises andmebaasis („andmebaas”) registreeritakse iga artikli 67 lõikes 2 osutatud toetuse saaja puhul toetuse- ja maksetaotlustes esitatud andmed.

Kõnealune andmebaas võimaldab eelkõige liikmesriigi pädeval asutusel saada kätte andmed jooksva kalendri- ja/või turustusaasta kohta ning eelneva kümne aasta kohta. Kui põllumajandustootjatele antavate toetuste taset mõjutavad andmed varasemate kalendri- ja/või turustusaastate kohta alates 2000. aastast, võimaldab kõnealune andmebaas ka nende andmetega tutvuda. Andmebaas võimaldab otse ja viivitamata tutvuda vähemalt nelja eelneva järjestikuse kalendriaasta andmetega ja komisjoni määruse (EÜ) nr 1120/2009 ([3]) (selle algversioonis) artikli 2 lõike 1 punktis c määratletud „püsikarjamaade” puhul ning, ajavahemikel alates kõnealuse määruse kohaldamise alguskuupäevast, määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punktis h määratletud „püsirohumaade ja püsikarjamaade” puhul võimaldab andmebaas otse ja viivitamata tutvuda vähemalt viie eelneva järjestikuse kalendriaasta andmetega.

Erandina teisest lõigust nõutakse 2004. aastal või pärast seda liiduga ühinenud liikmesriikidelt üksnes seda, et nad tagaksid võimaluse andmetega tutvuda alates nende ühinemise aastast.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1760/2000 veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 204, 11.8.2000, lk 1).

([2]) Nõukogu 17. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 21/2004, millega kehtestatakse lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ning direktiive 92/102/EMÜ ja 64/432/EMÜ (ELT L 5, 9.1.2004, lk 8).

([3]) Komisjoni 29. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1120/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks) III jaotises sätestatud ühtse otsemaksete kava üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 316, 2.12.2009, lk 1).

▼B

2. Liikmesriigid võivad luua detsentraliseeritud andmebaase, kui need andmebaasid ning andmete registreerimist ja nende kättesaamist käsitlev halduskord on kogu liikmesriigi territooriumil ühesugune ja kui need ühilduvad omavahel nii, et on võimalik nende ristkontrollimine.

Artikkel 70

Põldude identifitseerimise süsteem

1. Põldude identifitseerimise süsteem kehtestatakse kaartide, maakatastridokumentide või muude kartograafiliste alusmaterjalide põhjal. Kasutatakse arvutipõhise geograafilise informatsiooni süsteemi meetodeid, sealhulgas õhust või satelliidilt tehtud ortofotosid, mille ühtne standard tagab täpsuse, mis on vähemalt samaväärne mõõtkavas 1: 10 000 oleva kaardiga ja alates 2016. aastast mõõtkavas 1:5 000 oleva kaardiga, võttes samal ajal arvesse maatüki liigendust ja seisukorda. See määratakse kindlaks vastavalt kehtivatele liidu standarditele.

Olenemata esimesest lõigust võivad liikmesriigid jätkata selliste tehnikate kasutamist, sealhulgas õhust või satelliidilt tehtud ortofotosid, mille ühtne standard tagab täpsuse, mis on vähemalt samaväärne mõõtkavas 1: 10 000 oleva kaardiga, kui sellised pildid on saadud enne 2012. aasta novembrit sõlmitud pikaajaliste lepingute alusel.

2. Liikmesriigid tagavad, et põldude identifitseerimise süsteem sisaldab referents kaardikihti, et arvestada ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-aladega. Kõnealune referents kaardikiht hõlmab määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõikes 3 osutatud asjaomaseid erikohustusi ja/või keskkonnaalaseid sertifitseerimissüsteeme, mis on samaväärsed kõnealuse määruse artiklis 46 sätestatud tavadega, hiljemalt enne, kui esitatakse käesoleva määruse artiklis 72 osutatud taotlusvormid määruse (EL) nr 1307/2013 artiklites 43–46 osutatud kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavadega seotud toetuste jaoks2018. taotlusaasta kohta.

Artikkel 71

Toetusõiguste identifitseerimise ja registreerimise süsteem

1. Toetusõiguste identifitseerimise ja registreerimise süsteem võimaldab toetusõigusi kontrollida ning teha ristkontrolli toetusetaotlustega ja põldude identifitseerimise süsteemiga.

2. Lõikes 1 osutatud süsteem võimaldab liikmesriigi pädeval asutusel otse ja viivitamata kätte saada vähemalt nelja eelneva järjestikuse kalendriaasta andmeid.

Artikkel 72

Toetuse- ja maksetaotlused

1. Igal aastal esitab artikli 67 lõikes 2 osutatud toetuse saaja otsetoetuste taotluse või maksetaotluse seoses asjaomaste pindalapõhiste või loomadega seotud maaelu arengu meetmetega, märkides kohaldatavuse korral järgmist:

▼B

a) kõik põllumajandusliku majapidamise põllud, sealhulgas mittepõllumajanduslik ala, millele taotletakse artikli 67 lõikes 2 osutatud toetust;

b) aktiveerimisega seoses deklareeritud toetusõigused;

c) muu teave, mis on sätestatud käesolevas määruses või nõutud asjaomase põllumajandusalase sektoripõhise õigusakti rakendamiseks või asjaomase liikmesriigi poolt.

Pindalapõhise otsetoetuse puhul määrab iga liikmesriik põllu miinimumsuuruse, mille kohta võib taotluse esitada. Miinimumsuurus ei tohi siiski ületada 0,3 hektarit.

▼M3

2. Erandina käesoleva artikli lõike 1 punktist a võivad liikmesriigid otsustada, et

a) kuni 0,1 hektari suuruse pindalaga põldusid, mille kohta maksetaotlust ei ole esitatud, ei ole vaja deklareerida, tingimusel et selliste põldude suurus kokku ei ületa 1 hektarit, ja/või et põllumajandustootja, kes ei taotle mitte ühtegi pindalapõhist otsetoetust, ei pea oma põlde deklareerima, juhul kui kogu maa suurus ei ületa 1 hektarit. Kõikidel juhtudel märgib kõnealune põllumajandustootja taotlusesse, et põllud on tema käsutuses, ja täpsustab pädevate asutuste nõudmisel nende asukoha;

b) määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotises osutatud väikepõllumajandustootjate kavas osalevad põllumajandustootjaid ei pea deklareerima oma põlde, mille kohta maksetaotlust ei ole esitatud, välja arvatud juhul, kui sellist deklaratsiooni nõutakse mõne muu abi või toetuse jaoks.

▼B

3. Liikmesriigid edastavad, muu hulgas elektrooniliste vahendite kaudu, eelneval aastal kindlaksmääratud aladel põhinevad eeltäidetud vormid ning graafilise materjali, märkides kõnealuste alade asukoha.

Liikmesriik võib otsustada, et toetuse- ja maksetaotlus:

a) on kehtiv, kui toetusesaaja kinnitab, et ei ole toimunud muudatusi võrreldes eelmisel aastal esitatud toetuse- ja maksetaotlusega,

b) peab sisaldama üksnes muudatusi võrreldes eelmiseks aastaks esitatud toetuse- ja maksetaotlusega.

Määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotises sätestatud väikepõllumajandustootjate kava puhul antakse kõnealune võimalus siiski kõigile asjaomastele põllumajandustootjatele.

4. Liikmesriik võib otsustada, et üks taotlus hõlmab mitut või kõiki artiklis 67 osutatud toetuskavasid ja meetmeid või muid toetuskavasid ja meetmeid.

5. Erandina nõukogu määrusest (EMÜ, Euratom) nr 1182/71 ([1]) kohandatakse käesoleva peatüki kohane toetusetaotluse esitamise või muudatuste tegemise kuupäeva arvutamine, maksetaotlus või tõendavad dokumendid, lepingud või deklaratsioonid ühtse süsteemi erinõuetega. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega, mida kohaldatakse ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes, kui taotluste esitamise või muudatuste tegemise lõppkuupäev on riigipüha, laupäev või pühapäev.

([1]) Nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad (EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1).

▼B

Artikkel 73

Toetusesaajate identifitseerimise süsteem

Ühtne süsteem artikli 67 lõikes 2 osutatud toetuse saajate isikuandmete registreerimiseks võimaldab kindlaks teha kõik sama toetusesaaja esitatud toetuse- ja maksetaotlused.

Artikkel 74

Rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmise kontroll ja toetuse vähendamine

1. Liikmesriigid viivad vastavalt artiklile 59 makseasutuste või nende poolt volitatud asutuste kaudu läbi toetusetaotluste halduskontrolle rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmise kontrollimiseks. Kõnealuseid kontrolle täiendavad kohapealsed kontrollid.

2. Kohapealsete kontrollide läbiviimiseks koostavad liikmesriigid põllumajanduslike majapidamiste ja/või toetusesaajate kontrollivalimi.

3. Liikmesriigid võivad põldude kohapealsete kontrollide läbiviimiseks kasutada kaugseiret ja ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS).

4. Rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmata jätmise korral kohaldatakse artiklit 63.

Artikkel 75

Toetusesaajatele tehtavad maksed

1. Artikli 67 lõikes 2 osutatud toetuskavade ja meetmete kohased maksed tehakse ajavahemikul 1. detsembrist kuni järgmise kalendriaasta 30. juunini.

Kõnealusel ajavahemikul tehakse makseid kuni kahes osas.

▼M3

Olenemata käesoleva lõike esimesest ja teisest lõigust võivad liikmesriigid

a) enne 1. detsembrit, kuid mitte enne 16. oktoobrit, teha ettemakseid kuni 50 % ulatuses otsetoetuste puhul;

b) enne 1. detsembrit teha ettemakseid kuni 75 % ulatuses maaelu arengu raames antava toetuse puhul, nagu on osutatud artikli 67 lõikes 2.

Artikli 67 lõikes 2 osutatud maaelu arengu raames antava toetuse puhul kohaldatakse käesoleva lõike esimest ja teist lõiku nende toetuse- või maksetaotluste suhtes, mis esitatakse alates taotlusaastast 2019.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud makseid ei tehta enne, kui liikmesriigi poolt artikli 74 kohaselt läbiviidav rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmise kontroll on lõpule viidud.

▼B

Erandina esimesest lõigust võib artikli 67 lõikes 2 osutatud maaelu arengu alusel antava toetuse puhul teha ettemakseid pärast artikli 59 lõike 1 kohaste halduskontrollide lõpuleviimist.

3. Komisjon võtab eriolukorras vastu rakendusaktid, et lahendada konkreetseid probleeme seoses käesoleva artikli kohaldamisega tingimusel, et need on vajalikud ja põhjendatud. Sellised rakendusaktid võivad lõigetest 1 ja 2 kõrvale kalduda, kuid üksnes sellises ulatuses ja sellise aja jooksul, mis on hädavajalik.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 76

Delegeeritud volitused

1. Selleks et tagada käesoleva peatükiga ettenähtud ühtse süsteemi rakendamine tõhusal, ühtsel ja mittediskrimineerival viisil, mis kaitseb liidu finantshuve, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad järgmist:

a) lisaks määruses (EL) nr 1307/2013 ja määruses (EL) nr 1305/2013 sätestatud mõistetele konkreetsed mõisted, et tagada ühtse süsteemi ühetaoline rakendamine;

b) seoses artiklitega 67–75, eeskirjad täiendavate meetmete kohta, mis on vajalikud käesolevas määruses või põllumajandusalastes sektoripõhistes õigusaktides sätestatud kontrollinõuete täitmise tagamiseks ja mida liikmesriigid peavad võtma tootjate, teenuste, asutuste, organisatsioonide ja muude ettevõtjate suhtes, nagu tapamajad või ühendused, kes osalevad toetuse andmise menetluses, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud asjakohaseid halduskaristusi; kõnealuste meetmete puhul järgitakse võimaluse korral *mutatis mutandis* artikli 77 lõikeid 1–5 karistuste kohta.

2. Artikliga 72 ettenähtud toetusetaotluste alusel vahendite nõuetekohase jaotamise tagamiseks rahastamiskõlblikele toetusesaajatele ja selleks, et saaks kontrollida, kas toetusesaajad täidavad sellega seotud kohustusi, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:

a) põhijooned, tehnilised eeskirjad, sealhulgas asjakohased võrdlusmaatükkide ajakohastamise lubatud hälbed, võttes arvesse maatüki liigendust ja seisukorda, sealhulgas eeskirjad seoses kõnealuse maatükiga külgnevate maastikuelementidega, samuti kvaliteedinõuded artiklis 70 sätestatud põldude identifitseerimise süsteemi ning artiklis 73 sätestatud toetusesaajate identifitseerimise jaoks;

b) artikli 71 kohaste toetusõiguste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi põhijooned, tehnilised eeskirjad ja kvaliteedinõuded;

c) eeskirjad toetuse arvutamise aluse määratluse kehtestamiseks, sealhulgas eeskirjad, kuidas tegutseda teatavatel juhtudel, kui rahastamiskõlblikud alad sisaldavad maastikuelemente või puid; sellised eeskirjad

▼B

võimaldavad liikmesriikidel püsirohumaa-alade puhul käsitada maastikuelemente ja puid, mille kogupindala ei ületa teatavat protsendimäära võrdlusmaatükist, automaatselt rahastamiskõlbliku ala osana, ilma nõudeta neid kõnealusel eesmärgil kaardistada.

Artikkel 77

Halduskaristuste kohaldamine

1. Seoses artikli 63 lõikes 2 osutatud halduskaristustega kohaldatakse käesolevat artiklit artikli 67 lõikes 2 osutatud toetust käsitlevate eeskirjade kohaldamisest tulenevate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide, kulukohustuste või muude kohustustega seotud mittevastavuse korral.

2. Halduskaristust ei kohaldata:

a) kui mittevastavuse põhjuseks on vääramatu jõud;

b) kui mittevastavuse põhjuseks on artikli 59 lõikes 6 osutatud ilmselged vead;

c) kui mittevastavuse põhjuseks on pädeva asutuse või muu asutuse viga ja kui võib põhjendatult eeldada, et asjaomane isik, keda halduskaristus puudutab, ei oleks saanud viga avastada;

d) kui asjaomane isik suudab pädevale asutusele rahuldaval viisil tõendada, et ta ei ole süüdi lõikes 1 osutatud kohustustega seotud mittevastavuses või kui pädev asutus on jõudnud muul viisil veendumuseni, et asjaomane isik ei ole süüdi;

e) kui mittevastavus on kergemat laadi, sealhulgas lävendi vormis, mille määrab kindlaks komisjon lõike 7 punkti b kohaselt;

f) muudel juhtudel, kui karistuse kohaldamine ei ole asjakohane, mille määrab kindlaks komisjon lõike 7 punkti b kohaselt;

3. Halduskaristusi võib kohaldada toetusesaajate, sealhulgas nende rühmade või ühenduste suhtes, kelle suhtes on siduvad lõikes 1 osutatud eeskirjades sätestatud kohustused.

4. Halduskaristused võivad esineda järgmistes vormides:

a) seoses toetuse- või maksetaotlustega, mida mittevastavus mõjutab ja/või seoses eelmiste või järgnevate aastate toetuse- või maksetaotlustega makstava toetusesumma vähendamine;

b) mittevastavusega seotud koguse ja/või aja alusel arvutatud summa maksmine;

c) asjaomases toetuskavas või toetusmeetmes osalemise õigusest ilma jätmine.

5. Halduskaristused on proportsionaalsed ja astmelised vastavalt avastatud mittevastavuse tõsidusele, ulatusele, kestusele ja korduvusele, ning nende puhul peetakse kinni järgmistest piirangutest:

a) lõike 4 punktis a osutatud halduskaristuse summa asjaomase aasta kohta ei ületa 100 % toetuse- või maksetaotluste summast;

▼B

b) lõike 4 punktis b osutatud asjaomase aasta halduskaristuse summa ei ületa 100 % toetuse- või maksetaotluste summast, mille suhtes karistust kohaldatakse;

c) lõike 4 punktis c osutatud õigusest ilma jätmist saab kohaldada kõige rohkem kolmel järjestikusel aastal ja seda saab kohaldada uuesti uue mittevastavuse korral.

6. Olenemata lõigetest 4 ja 5, kohaldatakse määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 3. peatükis osutatud maksega seoses halduskaristusi nimetatud määruse alusel tehtud või tehtavate maksete vähendamise vormis.

Käesolevas lõikes osutatud halduskaristused on proportsionaalsed ning astmelised vastavalt asjaomase mittevastavuse tõsidusele, ulatusele, kestusele ja korduvusele.

Selliste asjaomase aasta halduskaristuste summa ei ületa määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 3. peatüki kohaldamise esimesel kahel aastal 0 % (taotlusaastad 2015 ja 2016), kolmandal kohaldamisaastal 20 % (taotlusaasta 2017) ja alates neljandast kohaldamisaastast 25 % (taotlusaasta 2018) määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 3. peatükis nimetaud maksesummast, mida asjaomasel põllumajandustootjal oleks õigus saada, kui ta täidaks kõnealuseks makseks vajalikud tingimused.

7. Selleks, et võtta arvesse ühelt poolt kehtestatavate karistuste hoiatavat mõju ja teiselt poolt iga artikli 67 lõikes 2 osutatud toetuskava või toetusmeetme eripära, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, millega tehakse kindlaks:

a) halduskaristused iga lõikes 3 osutatud toetuskava või toetusmeetme ja asjaomase isiku jaoks lõikes 4 esitatud loetelust ja lõigetes 5 ja 6 sätestatud piirides ning seoses liikmesriikide kehtestatava konkreetse määraga, sealhulgas mittekvantifitseeritavatel mittevastavuse juhtudel;

b) lõike 2 punktis f osutatud juhtumid, mil halduskaristusi ei kohaldata.

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse käesoleva artikli ühetaoliseks rakendamiseks üksikasjalikud menetlus- ja tehnilised eeskirjad seoses järgnevaga

a) halduskaristuste kohaldamise ja arvutamise eeskirjad;

b) üksikasjalikud eeskirjad kergemat laadi mittevastavuse kindlakstegemiseks; sealhulgas kvantitatiivse lävendi, mida väljendatakse toetussumma nominaalväärtusena või rahastamiskõlbliku toetussumma protsendimäärana, mis ei ole väiksem kui 0,5 %, kehtestamiseks.

▼B

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 78

Rakendamisvolitused

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse:

a) artikli 69 kohase elektroonilise andmebaasi põhijooned, tehnilised eeskirjad ja kvaliteedinõuded;

b) eeskirjad artikli 72 kohaste toetuse- ja maksetaotluste kohta ning toetusõiguste taotluste kohta, sealhulgas taotluste esitamise lõppkuupäev, nõuded taotlustes märgitavate miinimumandmete kohta, toetusetaotluste muutmise või tühistamise sätted, toetusetaotluse esitamise nõudest vabastamine ning sätted, mis lubavad liikmesriigil kohaldada lihtsustatud menetlust või parandada ilmselgeid vigu;

c) eeskirjad kontrolli läbiviimise kohta, et kontrollida kohustuste täitmist ning toetuse- või maksetaotluses esitatud teabe õigsust ja täielikkust, sealhulgas eeskirjad kohapealsete kontrollide lubatavate mõõtmishälvete kohta;

d) tehnilised kirjeldused käesoleva peatüki ühetaoliseks rakendamiseks;

e) eeskirjad seoses põllumajanduslike majapidamiste üleandmisega, millega kaasneb ka sellise kohustuse üleandmine, mis tuleb veel täita seoses asjaomase toetuse saamise tingimustega;

f) artiklis 75 osutatud ettemaksete tegemise eeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

III PEATÜKK

Tehingute kontrollimine

Artikkel 79

Reguleerimisala ja mõisted

1. Käesolevas peatükis sätestatakse erieeskirjad seoses EAGFi rahastamissüsteemiga otseselt või kaudselt seotud makseid sooritavate või saavate üksuste või nende esindajate („ettevõtjad”) äridokumentide kontrollimisega selleks, et teha kindlaks, kas EAGFi rahastamissüsteemi kuuluvad tehingud on tehtud tegelikult ja nõuetekohaselt.

▼B

2. Käesolevat peatükki ei kohaldata käesoleva jaotise II peatükis osutatud ühtse süsteemiga hõlmatud meetmete suhtes. Selleks et reageerida sektoraalsete põllumajandusalaste õigusaktide muutmisele ja tagada käesolevas peatükis kehtestatud järelkontrolli süsteemi tõhusus, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse loetelu meetmetest, mille suhtes ei ole nende ülesehituse ja kontrollinõuete tõttu sobilik kohaldada täiendavat järelkontrolli äridokumentide kontrollimise teel ning mille suhtes sellist käesoleva peatüki kohast kontrolli ei kohaldata.

3. Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „äridokument” – kõik ettevõtja majandustegevusega seotud raamatupidamis- ja muud registrid, maksedokumendid, tõendavad dokumendid, raamatupidamisdokumendid, andmed toodangu ja kvaliteedi kohta, kirjavahetus ning äriandmestik igas vormis, sealhulgas elektrooniliselt salvestatud andmed, niivõrd kuivõrd need dokumendid või andmed on otseselt või kaudselt seotud lõikes 1 osutatud tehingutega;

b) „kolmas isik” – füüsiline või juriidiline isik, kes on otseselt või kaudselt seotud EAGFi rahastamissüsteemi raames tehtud tehingutega.

Artikkel 80

Liikmesriikide tehtav kontroll

1. Liikmesriigid kontrollivad süstemaatiliselt ettevõtjate äridokumente, võttes arvesse kontrollitavate tehingute laadi. Liikmesriigid tagavad, et kontrollitavate ettevõtjate valik tagaks eeskirjade eiramise vältimiseks ja avastamiseks võetud meetmete tõhususe. Valikut tehes võetakse muu hulgas arvesse ettevõtjate majanduslikku tähtsust kõnealuses süsteemis ja muid riskitegureid.

2. Vajalikel juhtudel laieneb lõikes 1 sätestatud kontrollimine ettevõtjatega seotud füüsilistele ja juriidilistele isikutele ning artiklis 81 sätestatud eesmärkide saavutamisest lähtuvalt ka teistele füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

3. Käesoleva peatüki kohane kontroll ei piira artiklite 47 ja 48 kohaselt läbiviidavaid kontrolle.

Artikkel 81

Kontrolli eesmärgid

1. Kontrollitavate põhiandmete õigsust kontrollitakse riskiastmele vastava arvu ristkontrollidega, mis sisaldavad vajaduse korral kolmandate isikute äridokumentide kontrolli, mis hõlmab järgnevat:

a) tarnijate, klientide, veoettevõtjate ning muude kolmandate isikute äridokumentide võrdlemine;

▼B

b) vajaduse korral varude koguse ja laadi füüsiline kontroll;

c) EAGFi rahastamissüsteemi raames teostatud tehingutele eelnevate või neist tulenevate finantsvoogude võrdlemine raamatupidamisdokumentidega ning

d) raamatupidamise või raha liikumist käsitlevate dokumentide kontrollid, mis näitavad, et dokumendid, mis on makseasutuste valduses toetusesaajale makstud toetuse põhjendusena, on kontrolli ajal täpsed.

2. Eelkõige siis, kui ettevõtjad peavad liidu või siseriiklike sätete kohaselt pidama varude kohta eraldi raamatupidamisregistrit, kuulub asjakohastel juhtudel kontrollimisse võrdlus äridokumentidega ja vajaduse korral varu tegeliku suurusega.

3. Kontrollitavate tehingute valikul võetakse täiel määral arvesse riskiastet.

Artikkel 82

Juurdepääs äridokumentidele

1. Ettevõtte eest vastutavad isikud või kolmandad isikud tagavad, et kõik äridokumendid ja lisateave esitatakse kontrollimise eest vastutavatele ametnikele või selleks nende poolt volitatud isikutele. Elektrooniliselt salvestatud andmed esitatakse asjakohasel andmekandjal.

2. Kontrollimise eest vastutavad ametnikud või selleks nende poolt volitatud isikud võivad nõuda, et neile esitataks väljavõtted või koopiad lõikes 1 osutatud dokumentidest.

3. Kui käesoleva peatüki kohaselt läbiviidava kontrolli ajal selgub, et ettevõtja äridokumendid ei ole kontrollimiseks piisavad, antakse ettevõtjale korraldus koostada selliseid dokumente edaspidi vastavalt kontrollimise eest vastutava liikmesriigi nõuetele, ilma et see piiraks muudes asjaomast sektorit käsitlevates määrustes sätestatud kohustuste täitmist.

Liikmesriigid määravad kindlaks kuupäevad, millest alates tuleb sellised dokumendid koostada.

Kui kõik käesoleva peatüki kohase kontrolli läbiviimiseks vajalikud äridokumendid või osa neist asuvad samasse kontserni, ühingusse või ettevõtjate ühendusse kuuluvas ettevõttes, mida juhitakse kontrollitava ettevõtjaga ühistel alustel, olenemata sellest, kas kõnealune ettevõtja asub liidu territooriumil või sellest väljaspool, esitab ettevõtja kõnealused äridokumendid kontrolli eest vastutavatele ametnikele kontrolli läbiviimise eest vastutava liikmesriigi määratud ajal ja kohas.

▼B

4. Liikmesriigid tagavad, et kontrolli eest vastutavatel ametnikel on õigus äridokumente ära võtta või lasta neid ära võtta. Kõnealust õigust tuleb kasutada asjakohaseid siseriiklikke sätteid järgides, ilma et see piiraks dokumentide äravõtmist käsitlevate kriminaalmenetlusi reguleerivate eeskirjade kohaldamist.

Artikkel 83

Vastastikune abi

1. Liikmesriigid abistavad üksteist käesolevas peatükis sätestatud kontrollide läbiviimisel järgmistel juhtudel:

a) kui ettevõtja või kolmas isik ei asu liikmesriigis, kus kõnealune makse on tehtud ja/või laekunud või kus kõnealune makse oleks pidanud tehtama ja/või laekuma;

b) kui ettevõtja või kolmas isik ei asu liikmesriigis, kus asuvad kontrolliks vajalikud dokumendid ja andmed.

Komisjon võib kooskõlastada ühismeetmed, mis hõlmavad kahe või enama liikmesriigi vastastikust abi.

2. Makse sooritamise EAGFi eelarveaastale järgneva esimese kolme kuu jooksul saadavad liikmesriigid komisjonile selliste kolmandates riikides asuvate ettevõtjate loetelu, kellega seoses on kõnealune summa makstud või laekunud või oleks pidanud makstama või laekuma asjaomases liikmesriigis.

3. Kui teises liikmesriigis nõutakse lisateavet ettevõtja kontrollimise osana vastavalt artiklile 80, ja eriti ristkontrollide osana vastavalt artiklile 81, võib teha konkreetseid kontrollitaotlusi, milles märgitakse taotluse põhjus. Komisjonile saadetakse selliste konkreetsete taotluste kohta ülevaade kord kvartalis ühe kuu jooksul pärast iga kvartali lõppu. Komisjon võib nõuda iga üksiktaotluse koopiat.

Kontrollitaotlus rahuldatakse hiljemalt kuue kuu jooksul pärast selle vastuvõtmist; kontrolli tulemustest teatatakse viivitamata taotluse esitanud liikmesriigile ja komisjonile. Komisjonile teatamine toimub kord kvartalis ühe kuu jooksul pärast iga kvartali lõppu.

Artikkel 84

Kavandamine

1. Liikmesriigid koostavad järgmisel kontrolliperioodil artikli 80 kohaselt läbiviidavate kontrollide kava.

2. Liikmesriigid saadavad komisjonile enne iga aasta 15. aprilli lõikes 1 osutatud kava ning täpsustavad:

a) kontrollitavate ettevõtjate arvu ja nende jagunemise sektorite lõikes lähtuvalt asjaomastest summadest;

▼B

b) kava koostamisel arvesse võetud kriteeriumid.

3. Kui komisjon ei ole kaheksa nädala jooksul oma märkusi edastanud, rakendavad liikmesriigid enda kehtestatud ja komisjonile edastatud kavasid.

4. Lõiget 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* kavas tehtavate liikmesriikide muudatuste suhtes.

5. Komisjon võib mis tahes etapis taotleda, et liikmesriik hõlmaks kavaga teatavat liiki ettevõtjaid.

6. Ettevõtjaid, kelle laekumiste või maksete summa oli väiksem kui 40 000 eurot, kontrollitakse käesoleva peatüki kohaselt ainult konkreetsete põhjuste korral, millest liikmesriigid peavad teatama oma lõikes 1 osutatud aastakavas või millest teatab komisjon kõnealuse kava muutmise taotluses. Majanduse arengu arvessevõtmiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte 40 000 euro suuruse määra muutmise kohta.

Artikkel 85

Eriasutused

1. Igas liikmesriigis vastutab käesoleva peatüki kohaldamise järelevalve eest eriasutus. Kõnealused asutused vastutatavad eelkõige järgneva eest:

a) käesolevas peatükis sätestatud kontrolli läbiviimine kõnealusele eriasutusele otseselt alluvate ametnike poolt või

b) muude asutuste ametnike läbiviidava kontrolli koordineerimine ja üldine järelevalve.

Liikmesriigid võivad ka sätestada, et käesoleva peatükiga ettenähtud kontrollid jaotatakse eriasutuste ja muude riiklike asutuste vahel tingimusel, et eriasutus vastutab kontrolli koordineerimise eest.

2. Käesoleva peatüki kohaldamise eest vastutav(ad) asutus(ed) peab (peavad) olema organisatoorselt sõltumatu(d) asutustest või asutuste allüksustest, kes vastutavad maksete tegemise ja kontrolli läbiviimise eest enne makse sooritamist.

3. Käesoleva peatüki nõuetekohaseks kohaldamiseks võtab lõikes 1 osutatud eriasutus kõik vajalikud meetmed ning asjaomane liikmesriik annab talle käesolevas peatükis osutatud ülesannete täitmiseks kõik vajalikud volitused.

4. Liikmesriigid võtavad vastu vajalikud meetmed, et karistada füüsilisi või juriidilisi isikuid, kes ei täida käesolevast peatükist tulenevaid kohustusi.

▼B

Artikkel 86

Aruanded

1. Liikmesriigid saadavad enne kontrolliperioodile järgnevat 1. jaanuari komisjonile üksikasjaliku aruande käesoleva peatüki kohaldamise kohta.

2. Liikmesriigid ja komisjon vahetavad korrapäraselt seisukohti käesoleva peatüki kohaldamise kohta.

Artikkel 87

Juurdepääs teabele ja komisjoni kontroll

1. Asjakohase siseriikliku õiguse kohaselt on komisjoni ametnikel juurdepääs kõigile käesoleva peatüki alusel korraldatud kontrolliks ettevalmistatud või sellest tulenevatele dokumentidele ja kogutud andmetele, sealhulgas andmetöötlussüsteemides salvestatud andmetele. Kõnealused andmed esitatakse taotluse korral asjakohasel andmekandjal.

2. Artiklis 80 osutatud kontrolle viivad läbi liikmesriikide ametnikud. Komisjoni ametnikud võivad kõnealustes kontrollides osaleda. Komisjoni ametnikud ei või ise kasutada liikmesriigi ametnikele antud kontrollimisvolitusi. Komisjoni ametnikel on siiski juurdepääs samadele ruumidele ja samadele dokumentidele kui liikmesriigi ametnikel.

3. Artikli 83 kohaselt toimuvate kontrollide puhul võivad taotluse esitanud liikmesriigi ametnikud osaleda taotluse saanud liikmesriigi nõusolekul taotluse saanud liikmesriigis toimuvas kontrollis ning neil on juurdepääs samadele ruumidele ja samadele dokumentidele kui taotluse saanud liikmesriigi ametnikel.

Taotluse esitanud liikmesriigi ametnikud, kes osalevad taotluse saanud liikmesriigis toimuvates kontrollides, peavad igal ajal suutma tõendada, et nad täidavad oma ametiülesandeid. Kontrolle viivad alati läbi taotluse saanud liikmesriigi ametnikud.

4. Kui kriminaalmenetlust käsitlevate siseriiklike sätete alusel peavad teatavaid toiminguid tegema siseriikliku õiguse alusel selleks spetsiaalselt määratud ametnikud, ei osale komisjoni ametnikud ega lõikes 3 osutatud liikmesriikide ametnikud kõnealustes toimingutes, ilma et see piiraks määruste (EL, Euratom) nr 883/2013 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 kohaldamist. Igal juhul ei võta nad osa eelkõige kodude läbiotsimisest ega asjaomase liikmesriigi kriminaalõiguse raames toimuvatest ülekuulamistest. Neil on siiski juurdepääs sellisel viisil saadud teabele.

▼B

Artikkel 88

Komisjoni volitused

Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad käesoleva peatüki ühetaoliseks kohaldamiseks, eelkõige seoses järgmisega:

a) artiklis 80 osutatud kontrolli läbiviimine seoses ettevõtjate valiku, kontrollimäära ja -kalendriga;

b) äridokumentide säilitamine ning säilitatavate dokumentide või registreeritavate andmete liigid;

c) artikli 83 lõikes 1 osutatud ühismeetmete elluviimine ja koordineerimine;

d) üksikasjad ja nõuded, milles käsitletakse käesoleva peatükiga ettenähtud taotluste sisu, vormi ja esitusviisi, teadete sisu, vormi ja esitusviisi ning teabe esitamist ja vahetamist;

e) käesoleva määrusega nõutud teabe avaldamise tingimused ja viisid ning erieeskirjad ja tingimused, mille kohaselt komisjon kõnealust teavet levitab või teeb selle kättesaadavaks liikmesriikide pädevatele asutustele;

f) artiklis 85 osutatud eriasutuse ülesanded;

g) artiklis 86 osutatud aruannete sisu.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

Muud kontrollisätted ja karistused

Artikkel 89

Turukorralduseeskirjadega seotud muud kontrollid ja karistused

1. Liikmesriigid võtavad meetmeid selle tagamiseks, et määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 119 lõikes 1 osutatud tooteid, mis ei ole märgistatud kooskõlas kõnealuse määruse sätetega, ei lasta turule või need kutsutakse turult tagasi.

2. Ilma et see piiraks komisjoni vastuvõetavaid võimalikke erisätteid, tuleb määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 189 lõike 1 punktides a ja b nimetatud toodete liitu importimisel kontrollida, kas kõnealuse artikli lõike 1 tingimused on täidetud.

▼C2

3. Liikmesriigid viivad läbi riskianalüüsipõhist kontrolli, et teha kindlaks, kas määruse (EL) nr 1308/2013 I lisas osutatud tooted vastavad määruse (EL) nr 1308/2013 II osa II jaotise I peatüki I jaos sätestatud eeskirjadele, ning kohaldavad vajaduse korral halduskaristusi.

▼B

4. Ilma et see piiraks artikli 64 alusel vastu võetud veinisektorit käsitlevate õigusaktide kohaldamist, kohaldavad liikmesriigid veinisektorit käsitlevate liidu eeskirjade rikkumise korral proportsionaalseid, tõhusaid ja hoiatavaid halduskaristusi. Selliseid karistusi ei kohaldata artikli 64 lõike 2 punktides a–d nimetatud juhtudel ja kui mittevastavus on kergemat laadi.

5. Liidu vahendite ning liidu veinide identiteedi, päritolu ja kvaliteedi kaitsmiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgnevaga:

a) isotoopide analüüside andmepanga loomine, mis aitaks liikmesriikide kogutud proovide põhjal avastada pettust;

b) eeskirjad kontrolliasutuste ja nende vastastikuse abi kohta;

c) eeskirjad liikmesriikide tulemuste ühiskasutuse kohta.

6. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse kõik vajalikud meetmed seoses järgnevaga:

a) menetlused, mis on seotud liikmesriikide endi andmepankadega ja isotoopide analüüside andmepangaga, mis aitab avastada pettust;

b) menetlused, mis on seotud kontrolliasutuste- ja organite vahelise koostöö ja abiga;

c) lõikes 3 osutatud kohustuse suhtes eeskirjad turustusnormide täitmisega seotud kontrollimise läbiviimiseks, eeskirjad nõuete järgimise kontrollimise eest vastutavate asutuste kohta, samuti kontrolli sisu, sageduse ja turustusetapi kohta, mille suhtes kontrolli kohaldatakse.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 90

Päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste ning kaitstud traditsiooniliste nimetustega seotud kontrollid

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et lõpetada määruses (EL) nr 1308/2013 osutatud kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja kaitstud traditsiooniliste nimetuste ebaseaduslik kasutamine.

▼B

2. Liikmesriigid määravad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 ([1]) artiklis 4 sätestatud kriteeriumide kohaselt määruse (EL) nr 1308/2013 2. osa II jaotise I peatüki II jaos sätestatud kohustuste täitmise kontrollimise eest vastutava pädeva asutuse ning tagavad, et igal kõnealuseid kohustusi järgival ettevõtjal on õigus olla kontrollisüsteemiga hõlmatud.

3. Liidus tagatakse tootespetsifikaatide järgimise iga-aastane kontrollimine tootmisel ning veini müügiks ettevalmistamise ajal või järgselt kas lõikes 2 osutatud pädeva asutuse poolt või ühe või mitme kontrolliorgani poolt määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 teise lõigu punkti 5 tähenduses, kes tegutsevad toote sertifitseerimisasutusena kooskõlas kõnealuse määruse artiklis 5 kehtestatud kriteeriumidega.

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid seoses järgnevaga:

a) teatised, mille liikmesriigid peavad esitama komisjonile;

b) eeskirjad tootespetsifikaatide järgimise kontrollimise eest vastutava asutuse kohta, sealhulgas juhul, kui geograafiline piirkond on kolmas riik;

c) liikmesriikide rakendatavad meetmed kaitstud päritolunimetuste, geograafiliste tähiste ja kaitstud traditsiooniliste nimetuste ebaseadusliku kasutamise ärahoidmiseks;

d) liikmesriikide läbiviidavad kontrollid, sealhulgas analüüsid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

VI JAOTIS

NÕUETELE VASTAVUS

I PEATÜKK

Reguleerimisala

Artikkel 91

Üldpõhimõte

1. Kui artiklis 92 osutatud toetusesaaja ei vasta artiklis 93 sätestatud nõuetele vastavuse eeskirjadele, määratakse talle halduskaristus.

2. Lõikes 1 osutatud halduskaristust kohaldatakse üksnes juhul, kui mittevastavus on asjaomasele toetusesaajale vahetult omistatava tegevuse või tegevusetuse tagajärg, ning kui täidetud on üks või mõlemad järgmistest lisatingimustest:

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks (ELT L 165, 30.4.2004, lk 1).

▼B

a) mittevastavus on seotud toetusesaaja põllumajandusliku tegevusega;

b) täitmata jätmine seondub toetusesaaja põllumajandusliku majapidamise maaga.

Kõnealust karistust ei kohaldata siiski metsaalade suhtes juhul, kui asjaomase ala puhul ei ole taotletud toetust vastavalt määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktile a ning artiklitele 30 ja 34.

3. Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „põllumajanduslik majapidamine" – kõik artiklis 92 osutatud toetusesaaja juhitavad sama liikmesriigi territooriumil asuvad põllumajanduslikud tootmisüksused;

b) „nõue" – iga üksik kohustuslik majandamisnõue teatud õigusakti raames, mis tuleneb II lisas osutatud liidu õigusest ja erineb sisuliselt sama õigusakti muudest nõuetest.

Artikkel 92

Asjaomased toetusesaajad

Artiklit 91 kohaldatakse toetusesaajate suhtes, kes saavad otsetoetuseid määruse (EL) nr 1307/2013 kohaselt, makseid määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 46 ja 47 kohaselt ning iga-aastaseid toetusi määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 21 lõike 1 punktide a ja b ning artiklite 28–31, 33 ja 34 kohaselt.

Artiklit 91 ei kohaldata siiski toetusesaajate suhtes, kes osalevad määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotises osutatud väikepõllumajandustootjate kavas. Kõnealuses artiklis sätestatud karistust ei kohaldata ka määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõikes 9 osutatud toetuse suhtes.

Artikkel 93

Nõuetele vastavuse eeskirjad

1. Nõuetele vastavuse eeskirjad on liidu õiguse kohased kohustuslikud majandamisnõuded ning riigi tasandil kehtestatavad maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid, mis on loetletud II lisas ning seonduvad järgmiste valdkondadega:

a) keskkond, kliimamuutused, maa hea põllumajandusseisund;

b) rahva-, looma- ja taimetervis;

c) loomade heaolu.

2. II lisas osutatud kohustuslike majandamisnõuetega seonduvaid õigusakte kohaldatakse nende kehtivas versioonis ning direktiivide puhul liikmesriikide poolt rakendatutena.

▼B

3. Lisaks sisaldavad nõuetele vastavuse eeskirjad 2015. ja 2016. aasta puhul ka püsikarjamaa säilitamist. Liikmesriigid, kes olid liidu liikmed 1. jaanuaril 2004, tagavad, et maa, mis oli 2003. aasta pindalatoetuste taotluste esitamiseks ettenähtud kuupäeval püsikarjamaa, säilitatakse püsikarjamaana kindlaksmääratud ulatuses. Liikmesriigid, kes said 2004. aastal liidu liikmeteks, tagavad, et maa, mis oli 1. mail 2004 püsikarjamaa, ka säilitatakse püsikarjamaana kindlaksmääratud piirides. Bulgaaria ja Rumeenia tagavad, et maa, mis oli 1. jaanuaril 2007 püsikarjamaa, säilitatakse püsikarjamaana kindlaksmääratud piirides. Horvaatia tagab, et maa, mis oli 1. juulil 2013 püsikarjamaa, säilitatakse püsikarjamaana kindlaksmääratud piirides.

Esimest lõiku ei kohaldata metsastamiseks ettenähtud püsikarjamaa all olevate maade suhtes, tingimusel et selline metsastamine vastab keskkonnakaitsenõuetele, kui välja arvata jõulupuuistandused ja lühikese raieringiga kiirekasvulised puuliigid.

4. Lõike 3 arvessevõtmiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad püsikarjamaa säilitamise eeskirju, eelkõige selle tagamiseks, et põllumajandustootjate tasandil võetakse meetmeid püsikarjamaa säilitamiseks, sealhulgas järgitavaid individuaalkohustusi, näiteks kohustust muuta alad püsikarjamaaks, kui tehakse kindlaks, et püsikarjamaa all oleva maa suhtarv väheneb.

Selle tagamiseks, et ühelt poolt liikmesriigid ja teised poolt üksikud põllumajandustootjad kohaldaksid nõuetekohaselt oma püsikarjamaa säilitamisega seotud kohustusi, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada tingimused ja meetodid säilitatava püsikarjamaa ja põllumajandusmaa suhtarvu kindlaksmääramiseks.

5. Lõigete 3 ja 4 kohaldamisel käsitatakse mõistet „püsikarjamaa” määruse (EÜ) nr 1120/2009 (selle algversioonis) artikli 2 lõike 1 punktis c toodud määratluses.

Artikkel 94

Liikmesriikide kohustused seoses maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundiga

Liikmesriigid tagavad, et kogu põllumajandusmaad, sealhulgas maad, mida enam ei kasutata tootmise eesmärgil, hoitakse heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis. Liikmesriigid määratlevad riiklikul või piirkondlikul tasandil toetusesaajate suhtes maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise miinimumstandardid II lisa alusel, võttes arvesse

▼B

asjaomaste alade eriomadusi, sh mulla- ja ilmastikutingimusi, olemasolevat põllumajandustootmist, maakasutust, külvikorda, põllumajandustavasid ja põllumajandusstruktuure.

Liikmesriigid ei või määratleda miinimumnõudeid, mis ei sisaldu II lisas.

Artikkel 95

Toetusesaajatele esitatav teave

Liikmesriigid edastavad, vajaduse korral elektrooniliste vahendite kaudu, asjaomastele toetusesaajatele põllumajandusettevõtte tasandil kohaldatavate nõuete ja standardite loetelu ning sellekohase selge ja täpse teabe.

II PEATÜKK

Nõuetele vastavusega seotud kontrollisüsteem ja halduskaristused

Artikkel 96

Nõuetele vastavuse kontrollid

1. Liikmesriigid kasutavad vajaduse korral V jaotise II peatükis, eelkõige artikli 68 lõike 1 puntides a, b, d, e ja f sätestatud ühtset süsteemi.

Liikmesriigid võivad kasutada olemasolevaid haldus- ja kontrollisüsteeme, et tagada nõuetele vastavuse eeskirjade täitmine.

Kõnealused süsteemid ning eelkõige nõukogu direktiivi 2008/71/EÜ ([1]) ning määruste (EÜ) nr 1760/2000 ja (EÜ) nr 21/2004 kohaselt loodud loomade identifitseerimise ja registreerimise süsteem peavad olema kooskõlas käesoleva määruse V jaotise II peatükis osutatud ühtse süsteemiga.

2. Nõuetest, standarditest, õigusaktidest või nõuetele vastavuse valdkondadest olenevalt võivad liikmesriigid otsustada teha halduskontrolli, eelkõige kontrolli, mis on juba ette nähtud asjaomase nõude, standardi, õigusakti või nõuetele vastavuse valdkonna puhul kohaldatavate kontrollisüsteemidega.

3. Liikmesriigid viivad läbi kohapealseid kontrolle, et teha kindlaks, kas toetusesaaja täidab käesolevas jaotises sätestatud kohustusi.

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad kontrollide läbiviimise kohta käesolevas jaotises osutatud kohustuste täitmise kontrollimiseks, samuti eeskirjad, millega lubatakse riskianalüüsi puhul arvesse võtta järgmisi tegureid:

([1]) Nõukogu 15. juuli 2008. aasta direktiiv 2008/71/EÜ sigade identifitseerimise ja registreerimise kohta (ELT L 213, 8.8.2008, lk 31).

▼B

a) põllumajandustootjate osalemine käesoleva määruse III jaotises sätestatud põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemis;

b) põllumajandustootjate osalemine sertifitseerimissüsteemis, kui see hõlmab asjaomaseid nõudeid ja standardeid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 97

Halduskaristuse kohaldamine

1. Artiklis 91 sätestatud halduskaristust kohaldatakse, kui nõuetele vastavuse eeskirju ei ole mis tahes ajal teatava kalendriaasta („asjaomane kalendriaasta") kestel järgitud ja asjaomane mittevastavus on vahetult omistatav asjaomasel kalendriaastal toetuse- või maksetaotluse esitanud toetusesaajale.

Esimest lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis* toetusesaajate suhtes, kelle puhul tuvastatakse nõuetele vastavuse eeskirjade täitmata jätmine mis tahes ajal kolme aasta jooksul alates selle aasta 1. jaanuarist, mis järgneb kalendriaastale, mil tehti esimene makse ümberkorraldamise ja muutmise toetusprogrammide alusel või mis tahes ajal ühe aasta jooksul alates selle aasta 1. jaanuarist, mis järgneb kalendriaastale, mil tehti makse määruses (EL) nr 1308/2013osutatud toorelt koristamise toetusprogrammide alusel („asjaomased aastad").

2. Juhtudel kui asjaomasel kalendriaastal või asjaomastel aastatel on maa üle antud, kohaldatakse lõiget 1 ka juhul, kui kõnealune mittevastavus on sellise tegevuse või tegevusetuse tagajärg, mis on vahetult omistatav isikule, kellele põllumajandusmaa üle anti või kes selle üle andis. Erandina esimesest lausest, kui isik, kellele tegevus või tegevusetus on vahetult omistatav, on asjaomasel kalendriaastal või asjaomastel aastatel esitanud toetuse- või maksetaotluse, kohaldatakse halduskaristust artiklis 92 osutatud ning kõnealusele isikule tehtud või tehtavate maksete kogusummade alusel.

Käesoleva lõike kohaldamisel tähendab „üleandmine" mis tahes liiki tehingut, mille tulemusel põllumajandusmaa lakkab olemast üleandja kasutuses.

3. Olenemata lõikest 1 ning võttes arvesse artikli 1 01 kohaselt vastu võetavaid eeskirju, võivad liikmesriigid otsustada mitte kohaldada halduskaristust toetusesaaja ja kalendriaasta kohta, kui karistuse summa on kuni 100 eurot.

▼B

Kui liikmesriik otsustab kasutada esimeses lõigus sätestatud võimalust, võtab pädev asutus järgneval aastal toetusesaajate valimi puhul vajalikud meetmed, et kontrollida, kas toetusesaaja on asjaomase mittevastavuse kõrvaldanud. Toetusesaajat teavitatakse avastatud mittevastavusest ja parandusmeetmete võtmise kohustusest.

4. Halduskaristuse kohaldamine ei mõjuta selliste maksete seaduslikkust ja korrektsust, mille suhtes seda kohaldatakse.

Artikkel 98

Halduskaristuse kohaldamine Bulgaarias, Horvaatias ja Rumeenias

Bulgaaria ja Rumeenia puhul kohaldatakse artiklis 91 osutatud halduskaristusi hiljemalt 1. jaanuarist 2016 seoses II lisas osutatud kohustuslike majandamisnõuetega loomade heaolu valdkonnas.

Horvaatia puhul kohaldatakse artiklis 91 osutatud karistusi seoses II lisas osutatud kohustuslike majandamisnõuetega (*statutory management requirements* – SMR) vastavalt järgmisele ajakavale:

a) alates 1. jaanuarist 2014 SMR 1–3 ja SMR 6–8 puhul;

b) alates 1. jaanuarist 2016 SMR 4, 5, 9 ja 10 puhul;

c) alates 1. jaanuarist 2018 SMR 11–13 puhul.

Artikkel 99

Halduskaristuse arvutamine

1. Artiklis 91 sätestatud halduskaristust kohaldatakse, vähendades artiklis 92 loetletud ning asjaomasele toetusesaajale seoses toetusetaotlusega, mis ta on esitanud või esitab täitmata jätmise tuvastamise kalendriaasta jooksul tehtud või tehtavate maksete kogusummat või jättes ta sellest ilma.

Vastavate vähendamiste ja väljaarvamiste arvutamiseks võetakse arvesse tuvastatud mittevastavuse tõsidust, ulatust, püsivust ja korduvust ning lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud kriteeriume.

2. Hooletusest tingitud täitmata jätmise korral ei ole vähendamine suurem kui 5 % ja korduvuse korral ei ole vähendamine suurem kui 15 %.

Liikmesriigid võivad kehtestada varajase hoiatamise süsteemi, mida kohaldatakse selliste mittevastavuste puhul, mille kergemate tagajärgede, ulatuse ja kestuse tõttu ei järgne nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel toetuse vähendamist või sellest ilmajätmist. Kui liikmesriik otsustab seda võimalust kasutada, saadab pädev asutus varajase hoiatuse toetusesaajale, teavitades teda avastatud täitmata jätmisest ja parandusmeetmete võtmise kohustusest. Kui sellele järgneva kontrolli käigus tehakse kindlaks, et mittevastavust ei ole kõrvaldatud, kohaldatakse esimese lõigu kohast vähendamist tagasiulatuvalt.

▼B

Mittevastavuste puhul, mis kujutavad otsest ohtu rahva- või loomatervisele, kohaldatakse siiski alati toetuse vähendamist või sellest ilmajätmist.

Liikmesriigid võivad anda eelisjuurdepääsu põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemile nendele toetusesaajatele, kes on saanud varajase hoiatuse esmakordselt.

3. Tahtliku mittevastavuse korral ei tohi vähendamine olla põhimõtteliselt alla 20 % ning ülemmääraks võib olla täielik väljaarvamine ühest või mitmest toetuskavast ning seda võib kohaldada ühe või mitme kalendriaasta jooksul.

4. Mingil juhul ei ole vähendamiste või väljaarvamiste kogusumma ühel kalendriaastal suurem kui lõike 1 esimeses lõigus osutatud kogusumma.

Artikkel 100

Nõuetele vastavuse kohaldamisest tulenevad summad

Liikmesriigid võivad endale jätta 25 % artiklis 99 osutatud vähendamiste ja väljaarvamiste kohaldamisest tulenevatest summadest.

Artikkel 101

Komisjoni volitused seoses halduskaristuste kohaldamise ja arvutamisega

1. Selleks et vahendite nõuetekohane jaotamine oleks rahastamiskõlblikele toetusesaajatele tagatud ning et nõuetele vastavus oleks tagatud tõhusal, ühtsel ja mittediskrimineerival viisil, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse:

a) ühtlustatud alus artiklis 99 osutatud nõuetele vastavusest tulenevate halduskaristuste arvutamiseks, võttes arvesse finantsdistsipliinist tulenevaid vähendamisi;

b) tingimused, mis käsitlevad nõuetele vastavusest tulenevate halduskaristuste kohaldamist ja arvutamist, sealhulgas mittevastavuse korral, mis on vahetult omistatav asjaomasele toetusesaajale.

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse üksikasjalikud menetlus- ja tehnilised eeskirjad artiklites 97–99 osutatud halduskaristuste arvutamiseks ja kohaldamiseks, sealhulgas isikute rühmadest koosnevate toetusesaajate suhtes määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 28 ja 29 kohaselt.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

VII JAOTIS

ÜHISSÄTTED

I PEATÜKK

Teavitamine

Artikkel 102

Teabevahetus

1. Lisaks sektoripõhiste määrustega sätestatule edastavad liikmesriigid komisjonile järgmise teabe ning järgmised deklaratsioonid ja dokumendid:

a) akrediteeritud makseasutuste ja akrediteeritud koordineerivate asutuste puhul:

   i) nende akrediteerimisdokument;

   ii) nende ülesanded (akrediteeritud makseasutus või akrediteeritud koordineeriv asutus);

   iii) vajaduse korral nende akrediteerimise kehtetuks tunnistamine.

b) sertifitseerimisasutuste puhul:

   i) nende nimi;

   ii) nende aadressid;

c) fondide rahastatud tegevustega seotud meetmete puhul:

   i) akrediteeritud makseasutuse või koordineeriva asutuse allkirjastatud kuludeklaratsioonid, mis kehtivad ka maksetaotlustena ja millele on lisatud nõutud teave;

   ii) EAGFi puhul nende finantsvajaduste prognoosid ja EAFRD puhul aasta jooksul esitatavate kuluprognooside ajakohastatud versioonid ja järgneva eelarveaasta kuluprognoosid;

   iii) vahendite haldaja kinnitus ja akrediteeritud makseasutuste raamatupidamise aastaaruanded;

   iv) iga-aastane kokkuvõtte kõigi selliste auditite ja kontrollide kättesaadavatest tulemustest, mis on läbi viidud vastavalt kavale ning sektoripõhistes eeskirjades sätestatud üksikasjalikele sätetele.

Akrediteeritud makseasutuste EAFRD kuludega seotud raamatupidamise aastaaruanded esitatakse iga programmi tasandil.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni üksikasjalikult meetmetest, mis on võetud artiklis 94 osutatud hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi rakendamiseks ning III jaotises osutatud põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemi üksikasjadest.

▼B

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni korrapäraselt V jaotise II peatükis osutatud ühtse süsteemi kohaldamisest. Komisjon korraldab liikmesriikidega selleteemalisi seisukohtade vahetusi.

Artikkel 103

Konfidentsiaalsus

1. Liikmesriigid ja komisjon võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse kohaselt rakendatavate kontrollimeetmete ning raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames edastatud või saadud teabe konfidentsiaalsus.

Kõnealuse teabe suhtes kohaldatakse määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 artiklis 8 sätestatud eeskirju.

2. Ilma et see piiraks kohtumenetlusi käsitlevate siseriiklike sätete kohaldamist, kehtib V jaotise III peatükis sätestatud kontrollimise käigus kogutud teabe suhtes ametisaladuse kaitse põhimõte. Kõnealust teavet tohib edastada ainult isikutele, kes tulenevalt oma kohustustest liikmesriikides või liidu institutsioonides peavad kõnealuste kohustuse täitmiseks olema sellest teadlikud.

Artikkel 104

Komisjoni volitused

Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad järgmise suhtes:

a) komisjonile edastatavate või talle kättesaadavaks tehtavate järgmiste dokumentide vorm, sisu, perioodilisus, tähtajad ja tingimused:

   i) kuludeklaratsioonid ja -prognoosid, samuti nende ajakohastatud versioonid, kaasa arvatud sihtotstarbelised tulud;

   ii) vahendite haldaja kinnitus ja makseasutuste raamatupidamise aastaaruanded, samuti kõigi läbiviidud auditite ja kontrollide kättesaadavad tulemused;

   iii) raamatupidamisaruannete sertifitseerimisaruanded;

   iv) akrediteeritud makseasutuste, koordineerivate asutuste ja sertifitseerimisasutuste nimed ja identifitseerimisandmed;

   v) fondide rahastatavate kulude arvessevõtmise ja maksmise kord;

   vi) liikmesriikide poolt maaelu arengu tegevuse ja programmide raames läbi viidud finantskohandusi käsitlevad teated ning liikmesriikide kokkuvõtvad aruanded eeskirjade eiramise tagajärjel algatatud tagasinõudemenetluste seisust;

   vii) artikli 58 kohaldamisel võetud meetmeid käsitlev teave;

▼B

b) teabe ja dokumentide komisjoni ja liikmesriikide vahel vahetamise kord, samuti infosüsteemide rakendamine, sealhulgas kõnealuste süsteemidega töödeldavate andmete liik, vorm ja sisu ning nende säilitamise eeskirjad;

c) liikmesriikide poolt komisjonile esitatav teave ja statistika ning esitatavad dokumendid ja aruanded, samuti teavitamise tähtajad ja meetodid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

II PEATÜKK

Euro kasutamine

Artikkel 105

Üldpõhimõtted

1. Summad, mis on esitatud komisjoni otsustes maaelu arengu programmide vastu võtmise kohta, komisjoni kulukohustuste ja maksete summad ning tõendatud või kinnitatud kulude summad ning liikmesriikide kuludeklaratsioonide summad väljendatakse ja makstakse eurodes.

2. Põllumajandusalastes sektoripõhistes õigusaktides kehtestatud hinnad ja summad väljendatakse eurodes.

Euro kasutusele võtnud liikmesriikides tasutakse või nõutakse need sisse eurodes ning liikmesriikides, mis ei ole eurot kasutusel võetud, omavääringus.

Artikkel 106

Vahetuskurss ja rakendusjuht

1. Artikli 105 lõikes 2 osutatud hinnad ja summad konverteeritakse liikmesriikides, mis ei ole eurot kasutusele võetud, omavääringusse vahetuskursi abil.

2. Vahetuskursi rakendusjuhuks on:

a) kaubavahetuses kolmandate riikidega sissenõutavate või tasutavate summade puhul impordi või ekspordiga seotud tolliformaalsuste täitmine;

b) kõigil muudel juhtudel asjaolu, millega saavutatakse tehingu majanduslik eesmärk.

3. Kui määrusega (EL) nr 1307/2013 ettenähtud otsetoetus makstakse toetusesaajale muus vääringus kui euro, konverteerivad liikmesriigid eurodes väljendatud toetusesumma omavääringusse, võttes aluseks kõige uuema vahetuskursi, mille Euroopa Keskpank on avaldanud enne selle aasta 1. oktoobrit, mille jaoks toetust antakse.

▼B

Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel otsustada konverteerimise teostada Euroopa Keskpanga kehtestatud keskmise vahetuskursi alusel ühe kuu jooksul enne selle aasta 1. oktoobrit, mille jaoks toetust antakse. Selle võimaluse valinud liikmesriigid kehtestavad ja avaldavad kõnealuse keskmise vahetuskursi enne kõnealuse aasta 1. detsembrit.

4. Mis puutub EAGFi, siis kuludeklaratsioone koostades kohaldavad liikmesriigid, mis ei ole eurot kasutusele võtnud, sama vahetuskurssi, mida nad kasutasid toetusesaajatele maksete tegemiseks või tulu saamiseks, järgides käesoleva peatüki sätteid.

5. Lõikes 2 osutatud rakendusjuhu täpsustamiseks või kehtestamiseks turukorraldusest või kõnealusest summast tulenevatel põhjustel on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses eeskirjadega, milles käsitletakse kõnealuseid rakendusjuhte ja kasutatavat vahetuskurssi. Konkreetse rakendusjuhu määramisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume:

a) vahetuskursi kohanduste tegelik kohaldatavus niipea kui võimalik;

b) turukorralduse alusel sooritatud analoogsete toimingute rakendusjuhtude sarnasus;

c) turukorraldusega seotud erinevate hindade ja summade rakendusjuhtude ühtsus;

d) sobivate vahetuskursside kohaldamise kontrolli otstarbekus ja tõhusus.

6. Selleks et ära hoida seda, et liikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, kohaldavad eri vahetuskursse ühelt poolt saadud tulu ja toetusesaajatele makstud toetuse kirjendamisel muus vääringus kui euros ning teiselt poolt makseasutuse poolt kuludeklaratsioonide koostamisel, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad vahetuskursi kohta, mida kohaldatakse makseasutuse raamatupidamises kuludeklaratsioonide koostamisel ja riikliku ladustamise toimingute registreerimisel.

Artikkel 107

Kaitsemeetmed ja erandid

1. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, et tagada liidu õiguse kohaldamist, kui omavääringuga seotud erandlikud rahandustavad võivad seda ohustada. Kõnealused rakendusaktid võivad kehtivatest eeskirjadest kõrvale kalduda üksnes ajavahemikuks, mis on rangelt vajalik.

▼B

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Euroopa Parlamenti, nõukogu ja liikmesriike teavitatakse viivitamata esimeses lõigus osutatud meetmetest.

2. Kui omavääringuga seotud erandlikud rahandustavad võivad ohustada liidu õiguse kohaldamist, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, mis kalduvad käesolevast jaost kõrvale eelkõige järgmistel juhtudel:

a) kui riik kasutab ebaharilikke valuutavahetusvõtteid, näiteks erinevaid vahetuskursse, või rakendab vahetuslepinguid;

b) kui mõne riigi omavääring ei ole ametlikul valuutabörsil noteeritud või kui sellise omavääringu muutused võiksid põhjustada kaubandusmoonutusi.

Artikkel 108

Euro kasutamine euroalaväliste liikmesriikide poolt

1. Kui liikmesriik, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, otsustab tasuda põllumajandusalastest sektoripõhistest õigusaktidest tulenevaid kulusid eurodes, mitte omavääringus, võtab kõnealune liikmesriik meetmeid selle tagamiseks, et euro kasutamine ei tooks kaasa süstemaatilisi eeliseid võrreldes omavääringu kasutamisega.

2. Liikmesriik teatab komisjonile kavandatud meetmetest enne nende jõustumist. Kõnealused meetmed ei või jõustuda enne, kui komisjon on teatanud oma nõusolekust.

III PEATÜKK

Aruanne ja hindamine

Artikkel 109

Iga-aastane finantsaruanne

Igale eelarveaastale järgneva aasta septembri lõpuks koostab komisjon finantsaruande fondide juhtimise kohta möödunud eelarveaasta jooksul ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 110

ÜPP seire ja hindamine

1. ÜPP tulemuslikkuse mõõtmiseks kehtestatakse ühine seire- ja hindamisraamistik, mis eelkõige seondub järgmisega:

a) määruses (EL) nr 1307/2013 sätestatud otsetoetused;

b) määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud turukorraldusmeetmed;

▼B

c) määruses (EL) nr 1305/2013 sätestatud maaelu arengu meetmed ja

d) käesoleva määruse sätted.

Komisjon teostab kõnealuste poliitikameetmete üle seiret liikmesriikide aruandluse põhjal kooskõlas esimeses lõigus osutatud määrustes sätestatud eeskirjadega. Komisjon kehtestab mitmeaastase hindamiskava, mis hõlmab konkreetsete vahendite perioodilist hindamist, mida korraldab komisjon.

Tulemuslikkuse tõhusa mõõtmise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte kõnealuse raamistiku sisu ja ülesehituse kohta.

2. Lõikes 1 osutatud ÜPP meetmete tulemuslikkust hinnatakse seoses järgmiste eesmärkidega:

a) elujõuline toidutööstus – keskendutakse põllumajandusest saadavatele sissetulekutele, põllumajanduse tootlikkusele ja hindade stabiilsusele;

b) loodusvarade säästev majandamine ja kliimameetmed – keskendutakse kasvuhoonegaaside heitkogustele, elurikkusele, mullale ja veele;

c) tasakaalustatud territoriaalne areng – keskendutakse maaelu arengule, majanduskasvule ja vaesusele maapiirkondades.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse esimeses lõigus osutatud eesmärkidega seotud näitajad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Nimetatud näitajad on seotud poliitika struktuuri ja eesmärkidega ning võimaldavad hinnata poliitika edusamme, tulemuslikkust ja tõhusust võrreldes seatud eesmärkidega.

3. Seire- ja hindamisraamistik kajastab ÜPP struktuuri järgmiselt:

a) määruses (EL) nr 1307/2013 sätestatud otsetoetuste, määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud turukorraldusmeetmete ja käesoleva määruse sätetega seoses teostab komisjon nimetatud vahendite seiret liikmesriikide aruandluse põhjal kooskõlas nimetatud määrustes sätestatud eeskirjadega. Komisjon kehtestab mitmeaastase hindamiskava, mis hõlmab komisjoni vastutusel tehtavat konkreetsete vahendite perioodilist hindamist. Hindamised viiakse läbi õigeaegselt ja neid teevad sõltumatud hindajad;

b) maaelu arengu poliitika sekkumise mõju seiret ja hindamist tehakse vastavalt määruse (EL) nr 1305/2013 artiklitele 67–79.

▼B

Komisjon tagab, et kõigi lõikes 1 osutatud ÜPP vahendite koondmõju mõõdetakse ja hinnatakse lähtuvalt lõikes 2 osutatud ühistest eesmärkidest. ÜPP ühiste eesmärkide saavutamise tulemuslikkust mõõdetakse ja hinnatakse ühiste mõjunäitajate alusel ning erieesmärkide saavutamise tulemuslikkust tulemusnäitajate alusel. Komisjon koostab ÜPP hindamisel, sealhulgas maaelu arengu programmide hindamisel ning samuti muudest asjakohastest andmeallikatest saadud tõendite põhjal aruanded kõigi ÜPP vahendite koondtulemuslikkuse mõõtmise ja hindamise kohta.

4. Liikmesriigid esitavad komisjonile kogu teabe, mis on vajalik asjaomaste meetmete seireks ja hindamiseks. Selline teave põhineb nii palju kui võimalik usaldusväärsetel andmeallikatel, nagu põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrk (*Farm Accountancy Data Network*) ja Eurostat.

Komisjon võtab arvesse andmevajadust ja sünergiat võimalike andmeallikate vahel, eelkõige nende kasutust vajaduse korral statistilistel eesmärkidel.

Võttes arvesse vajadust vältida põhjendamatut halduskoormust, võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad liikmesriikide esitatava teabe, samuti andmevajaduse ja võimalike andmeallikate vahelise sünergia kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Komisjon esitab 31. detsembriks 2018 Euroopa Parlamendile ja nõukogule esialgse aruande käesoleva artikli kohaldamise kohta, sealhulgas ÜPP tulemuslikkuse esimeste tulemuste kohta. Teine aruanne, mis sisaldab hinnangut ÜPP tulemuslikkuse kohta, esitatakse hiljemalt 31. detsembriks 2021.

IV PEATÜKK

Läbipaistvus

Artikkel 111

Toetusesaajate nimede avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad fondidest toetuse saajate andmete igaaastase tagantjärele avaldamise. Avaldatakse järgmine teave:

a) ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 112 esimest lõiget, toetusesaaja nimi:

   i) ees- ja perekonnanimi, kui toetusesaajad on füüsilised isikud;

   ii) täielik ametlik registreeritud nimi, kui toetusesaaja on juriidiline isik, kellel on asjaomase liikmesriigi õigusaktide kohaselt iseseisev õigusvõime;

▼B

iii) täielik ametlik registreeritud või muul viisil ametlikult tunnustatud nimi, kui toetusesaaja on iseseisva õigusvõimeta ühendus;

b) omavalitsusüksus, kus toetusesaaja elab või on registreeritud, ning võimaluse korral sihtnumber või selle osa, et omavalitsusüksust kindlaks teha;

c) iga fondidest rahastatud meetme puhul vastav toetussumma, mille toetusesaaja on saanud asjaomasel eelarveaastal;

d) mõlemast fondist rahastatud meetme liik ja kirjeldus ning fond, millest punktis c osutatud toetus saadi.

Esimeses lõigus osutatud teave avaldatakse igas liikmesriigis ühel veebisaidil. Kõnealune teave on avalikkusele kättesaadav kaks aastat alates selle esialgsest avaldamisest.

2. Seoses toetustega, mis vastavad EAFRDst rahastatud meetmetele, nagu on osutatud lõike 1 esimese lõigu punktis c, vastavad avaldatavad summad avaliku sektori rahastamise kogusummale, mis hõlmab nii liidu kui ka riiklikku osalust.

Artikkel 112

Lävend

Liikmesriigid ei avalda käesoleva määruse artikli 111 lõike 1 esimese lõigu punktis a sätestatud toetusesaaja nime järgmistel juhtudel:

a) kui liikmesriigid kehtestavad määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotises sätestatud väikepõllumajandustootjate kava, mille kohaselt toetusesaaja poolt ühe aasta jooksul saadud toetussumma on võrdne liikmesriigi poolt vastavalt kõnealuse määruse artikli 63 lõike 1 teises lõigus või artikli 63 lõike 2 teises lõigus osutatud summaga või on sellest väiksem;

b) kui liikmesriigid ei kehtesta määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotises sätestatud väikepõllumajandustootjate kava, mille puhul toetusesaaja poolt ühe aasta jooksul saadud toetussumma on 1 250 eurot või sellest väiksem.

Kui kohaldub esimese lõigu punkt a, avaldab komisjon artikli 114 alusel vastu võetud eeskirjade kohaselt toetussummad, mille liikmesriik on kehtestanud vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artiklile 63 ja millest ta on komisjoni nimetatud määruse kohaselt teavitanud.

Käesoleva artikli esimese lõigu kohaldamisel avaldavad liikmesriigid artikli 111 lõike 1 esimese lõigu punktides b, c ja d osutatud teabe ning toetusesaaja on kindlaks tehtav koodi järgi. Liikmesriigi otsustavad kõnealuse koodi vormi üle.

▼B

Artikkel 113

Teave toetusesaajate kohta

Liikmesriigid teavitavad toetusesaajaid sellest, et nende andmed avaldatakse artikli 111 kohaselt ning et liidu finantshuvide tagamise eesmärgil võivad liidu ja liikmesriikide auditeerimis- ja uurimisorganid nende isikuandmeid töödelda.

Direktiivi 95/46/EÜ nõuete kohaselt teavitavad liikmesriigid toetusesaajaid seoses isikuandmetega andmekaitse eeskirjade kohastest õigustest ning kõnealuste õiguste kasutamisel kohaldatavast korrast.

Artikkel 114

Komisjoni volitused

Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega sätestatakse eeskirjad:

a) artiklite 111 ja 112 kohase avaldamise vormi, sealhulgas meetme esitamisviis, ning ajakava kohta;

b) artikli 113 ühetaoliseks kohaldamiseks;

c) komisjoni ja liikmesriikide koostöö kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 116 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

VIII JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 115

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu artiklites 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 ja 120 osutatud delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 ja 120 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

▼B

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 ja 120 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artiklite 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 ja 120 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 116

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab põllumajandusfondide komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

Artiklite 15, 58, 62, 63, 64, 65, 66, 75, 77, 78, 89, 90, 96, 101 ja 104 kohaldamisel seoses otsetoetuste, maaelu arengu ja/või ühise turukorraldusega, abistavad komisjoni vastavalt käesoleva määrusega, määrusega (EL) nr 1307/2013, määrusega (EL) nr 1305/2013 ja määrusega (EL) nr 1308/2013 loodud põllumajandusfondide komitee, otsetoetuste komitee, maaelu arengu komitee ja/või põllumajandusturgude ühise korralduse komitee. Nimetatud komiteed on komiteed määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artiklis 8 osutatud õigusaktide puhul, kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

▼B

Artikkel 117

Isikuandmete töötlemine ja kaitse

1. Liikmesriigid ja komisjon koguvad isikuandmeid oma vastavate käesoleva määruse kohaste haldus-, kontrolli- ja auditeerimisülesannete ning seire- ja hindamiskohustuste täitmiseks, eelkõige seoses II jaotise II peatükis, III jaotises, IV jaotise III ja IV peatükis, V ja VI jaotises ning VII jaotise III peatükis sätestatud ülesannete ja kohustustega, samuti statistilistel eesmärkidel, ega töötle neid andmeid muul eesmärgil.

2. Isikuandmete töötlemisel VII jaotise III peatüki kohase seire ja hindamise ning statistilistel eesmärkidel andmed anonümiseeritakse ja neid töödeldakse üksnes koondatud kujul.

3. Isikuandmeid töödeldakse kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 eeskirjadega. Eelkõige ei säilitata selliseid andmeid andmesubjektide kindlakstegemist võimaldaval kujul kauem, kui on vajalik kõnealuste andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgi täitmiseks, võttes arvesse kohaldatavas liikmesriigi ja liidu õiguses sätestatud minimaalseid andmete säilitamise tähtaegu.

4. Liikmesriigid teavitavad andmesubjekte, et nende isikuandmeid võidakse töödelda liikmesriikide ja liidu asutustes vastavalt lõikele 1 ning et neil on sellega seoses direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 andmekaitse-eeskirjades sätestatud õigused.

5. Käesoleva artiklit kohaldatakse, kui artiklitest 111–114 ei tulene teisiti.

Artikkel 118

Meetmete rakendamise tase

Liikmesriigid vastutavad programmide rakendamise ja oma ülesannete täitmise eest vastavalt käesolevale määrusele ja tasemel, mida nad peavad asjakohaseks, kooskõlas liikmesriigi institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga ning vastavuses käesoleva määruse ja muude asjakohaste liidu eeskirjadega.

Artikkel 119

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 tunnistatakse kehtetuks.

▼M1

Määruse (EÜ) nr 1290/2005 artiklit 31 ja vastavaid rakenduseeskirju kohaldatakse siiski jätkuvalt kuni 31. detsembrini 2014 ning määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikleid 30 ja 44a ja vastavaid rakenduseeskirju kohaldatakse jätkuvalt vastavalt põllumajanduslikul eelarveaastal 2013 tekkinud kulude ja tehtud maksete suhtes.

▼B

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt III lisas esitatud vastavustabelile.

▼M1

Artikkel 119a

Erand määrusest (EL, Euratom) nr 966/2012

Erandina määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõikest 5 ja käesoleva määruse artikli 9 lõikest 1 ei ole põllumajandusliku eelarveaasta 2014 puhul vajalik nõuda sertifitseerimisasutuselt arvamust selle kohta, kas kulud, mille hüvitamist komisjonilt taotletakse, on seaduslikud ja korrektsed.

▼B

Artikkel 120

Üleminekumeetmed

▼C2

Selleks et tagada sujuv üleminek artiklis 119 osutatud kehtetuks tunnistatud määrustega kehtestatud korraldustelt käesoleva määruse sätetele, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte seoses juhtudega, mil võidakse kohaldada käesolevas määruses sätestatud eeskirjade erandeid või täiendusi.

▼B

Artikkel 121

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

▼M1

2. Siiski kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) artikleid 7, 8, 16, 25, 26 ja 43 alates 16. oktoobrist 2013;

b) artiklit 52, III jaotist, V jaotise II peatükki ja VI jaotist alates 1. jaanuarist 2015.

3. Olenemata lõigetest 1 ja 2:

a) kohaldatakse artikleid 9, 18, 40 ja 51 kantud kulude puhul alates 16. oktoobrist 2013;

b) kohaldatakse VII jaotise IV peatükki maksete puhul, mida tehakse alates põllumajanduslikust eelarveaastast 2014.

▼B

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

I LISA

TEAVE KLIIMAMUUTUSTE LEEVENDAMISE JA NENDEGA KOHANEMISE, ELURIKKUSE JA VEEKAITSE VALDKONNAS, NAGU ON ETTE NÄHTUD ARTIKLI 12 LÕIKE 3 PUNKTIGA D

Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine:

— Teave kliimamuutuste tulevase mõju kohta asjaomastes piirkondades ja asjaomaste põllumajandustavade kasvuhoonegaaside heitkoguste tulevase mõju kohta ning teave selle kohta, millise panuse saab põllumajandussektor anda olukorra leevendamisse parandatud põllumajandus- ja agrometsandustavadega ning taastuvenergiaprojektide arendamisega põllumajanduslikes majapidamistes ja põllumajanduslike majapidamiste energiatõhususe parandamisega.

— Teave, mis aitab põllumajandustootjatel otsustada, kuidas kõige paremini investeerida oma põllumajandussüsteemide kliimamuutustele vastupanuvõimeliseks muutmisesse ning milliseid liidu fonde nad selleks kasutada saavad; konkreetsemalt teave, mis aitab põllumajandusmaid kohandada kliimakõikumiste ja pikaajaliste muutustega ning teave selle kohta, kuidas kohandada praktilist põllumajandustegevust, et suurendada põllumajandussüsteemide põua ja uputuskindlust ning parandada ja optimeerida muldade süsinikusisaldust.

Elurikkus:

— Teave elurikkuse ja agroökosüsteemide vastupidavuse positiivsete seoste, riskide hajutamise, ning samuti monokultuuride ning taimehaiguste ja äärmuslike kliimanähtuste põhjustatud ikalduste / saagi hävimise alase tundlikkuse vaheliste seoste kohta.

— Teave selle kohta, kuidas kõige paremini takistada agressiivsete võõrliikide levikut ja miks see on tähtis ökosüsteemide tõhusa toimimise ja nende kliimamuutuse talumise seisukohalt, sh teave selle kohta kust saada raha võõrliikide hävitamiseks, kui see peaks lisakulusid põhjustama.

Veekaitse:

— Teave säästvate väikesemahuliste kastmisseadmete ja vihmavee optimaalse kasutamise kohta, et edendada tõhusat veekasutust.

— Teave selle kohta, kuidas vähendada põllumajanduse veekulu näiteks kultuuride valiku ja muldade huumusesisalduse suurendamisega, et parandada mulla veesidumisvõimet ja vähendada kastmisvajadust.

Üldine:

— Parimate tavade jagamine, koolitus ja suutlikkuse suurendamine (kohaldub käesolevas lisas nimetatud kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, elurikkuse ja veekaitse suhtes).

▼B

II LISA

NÕUETELE VASTAVUSE EESKIRJAD VASTAVALT ARTIKLILE 93

SMR: kohustuslikud majandamisnõuded

GAEC: maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid

Valdkond	Põhiküsimus	Nõuded ja standardid		
Keskkond, kliimamuutused, maa hea põllumajandusseisund	Vesi	SMR 1	Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1)	Artiklid 4 ja 5
		GAEC 1	Vooluveekogude äärde puhverribade rajamine ([1])	
		GAEC 2	Loataotlusmenetluste täitmine, kui vee kasutamiseks niisutamiseks tuleb taotleda luba	
		GAEC 3	Põhjavee kaitse reostuse eest: otseheite keelamine põhjavette ning meetmed hoidmaks ära põhjavee kaudset reostust heite pinnasele juhtimise ja pinnase läbi toimuva ohtlike ainete infiltratsiooni kaudu, nagu on loetletud direktiivi 80/68/EMÜ lisas (direktiivi selles versioonis, mis kehtis selle viimasel kehtivuspäeval, sel määral, mil see on seotud põllumajandusliku tegevusega)	
	Muld ja süsinikuvarud	GAEC 4	Minimaalne taimkate	
		GAEC 5	Kohaspetsiifilistele tingimustele vastav minimaalne maakasutus erosiooni piiramiseks	
		GAEC 6	Mulla orgaanilise aine sisalduse taseme säilitamine asjakohaste meetoditega, sealhulgas koristusjäätmete põletuskeeld, välja arvatud taimetervise eesmärkidel ([2])	
	Elurikkus	SMR 2	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ, 30. november 2009., loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7)	Artikli 3 lõige 1, artikli 3 lõike 2 punkt b, artikli 4 lõiked 1, 2 ja 4
		SMR 3	Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7)	Artikli 6 lõiked 1 ja 2

▼B

Valdkond	Põhiküsimus	Nõuded ja standardid		
	Maastik, hooldustööde minimaalne tase	GAEC 7	Maastikule iseloomulike vormide säilitamine, sealhulgas vajaduse korral hekid, tiigid, kraavid ja puude read, kogumina või üksikute puudena, põlluservad ja terrassid, sealhulgas keeld lõigata hekke ja puid lindude pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal, ning valikuna meetmed invasiivsete taimeliikide vältimiseks	
Rahva-, looma- ja taimetervis	Toiduohutus	SMR 4	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1)	Artiklid 14 ja 15, artikli 17 lõige 1 ([3]) ning artiklid 18, 19 ja 20
		SMR 5	Nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiiv 96/22/EÜ, mis käsitleb teatavate hormonaalse või türostaatilise toimega ainete ja beetaagonistide kasutamise keelamist loomakasvatuses ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 81/602/EMÜ, 88/146/EMÜ ja 88/299/EMÜ (EÜT L 125, 23.5.1996, lk 3)	Artikli 3 punktid a, b, d ja e ning artiklid 4, 5 ja 7
	Loomade identifitseerimine ja registreerimine	SMR 6	Nõukogu 15. juuli 2008. aasta direktiiv 2008/71/EÜ sigade identifitseerimise ja registreerimise kohta (ELT L 213, 8.8.2005, lk 31)	Artiklid 3, 4 ja 5
		SMR 7	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1760/2000 veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise kohta ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta(EÜT L 204, 11.8.2000, lk 1)	Artiklid 4 ja 7
		SMR 8	Nõukogu 17. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 21/2004, millega kehtestatakse lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ning direktiive 92/102/EMÜ ja 64/432/EMÜ (ELT L 5, 9.1.2004, lk 8)	Artiklid 3, 4 ja 5
	Loomahaigused	SMR 9	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1)	Artiklid 7, 11, 12, 13 ja 15

▼B

Valdkond	Põhiküsimus	Nõuded ja standardid		
	Taime-kaitse-vahendid	SMR 10	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1)	Artikli 55 esimene ja teine lause
Loomade heaolu	Loomade heaolu	SMR 11	Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/119/EÜ, milles sätestatakse vasikate kaitse miinimumnõuded (ELT L 10, 15.1.2009, lk 7)	Artiklid 3 ja 4
		SMR 12	Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/120/EÜ, milles sätestatakse sigade kaitse miinimumnõuded(ELT L 47, 18.2.2009, lk 5)	Artiklid 3 ja 4
		SMR 13	Nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/58/EÜ põllumajandusloomade kaitse kohta(EÜT L 221, 8.8.1998, lk 23)	Artikkel 4

([1]) Hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi kohased puhverribad peavad nii direktiivi 91/676/EMÜ artikli 3 lõike 2 kohaselt kindlaks määratud tundlikel aladel kui ka väljaspool neid vastama vähemalt nõuetele, mis seonduvad direktiivi 91/676/EMÜ II lisa punkti A alapunktis 4 osutatud väetiste kasutamise tingimustega vooluveekogude lähedal, mida kohaldatakse direktiivi 91/676/EMÜ artikli 5 lõike 4 alusel koostatud liikmesriikide tegevusprogrammide kohaselt.

([2]) Nõue võib piirduda koristusjäätmete üldise põletuskeeluga, kuid liikmesriik võib otsustada ette näha lisanõuded.

([3]) Mida on täpsemalt rakendatud järgmiste õigusaktidega:

— määruse (EÜ) nr 470/2009 artikkel 14 ja määruse (EÜ) nr 37/2010 lisa,

— määrus (EÜ) nr 852/2004: artikli 4 lõige 1 ning I lisa A osa (II jaotise punkti 4 alapunktid g, h ja j, punkti 5 alapunktid f ja h, punkt 6; III jaotise punkti 8 alapunktid a, b, d ja e, punkti 9 alapunktid a ja c);

— määrus (EÜ) nr 853/2004: artikli 3 lõige 1 ja III lisa IX jao 1. peatükk (I jaotise punkti 1 alapunktid b, c, d ja e; I jaotise punkti 2 alapunkti a alajaotused i, ii ja iii, alapunkti b alajaotused i ja ii ning alapunkt c; I jaotise punktid 3, 4 ja 5; II jaotise A-osa punktid 1, 2, 3 ja 4; II jaotise B osa punkti 1 alapunktid a ja d, punkt 2 ja punkti 4 alapunktid a ja b), III lisa X jao 1. peatüki punkt 1;

— ►C3 määrus (EÜ) nr 183/2005: artikli 5 lõige 1 ja I lisa A osa (I jaotise punkti 4 alapunktid e ja g; II jaotise punkti 2 alapunktid a, b ja e), artikli 5 lõige 5 ja III lisa (pealkirja „Söötmine“ all punkti 1 „Ladustamine“ esimene ja viimane lause ning punkti 2 „Jaotamine“ kolmas lause), artikli 5 lõige 6, ning ◄

— määrus (EÜ) nr 396/2005: artikkel 18.

▼B

III LISA

VASTAVUSTABEL

1. Määrus (EMÜ) nr 352/78

Määrus (EMÜ) Nr 352/78	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikli 43 lõike 1 punkt e
Artikkel 2	Artikli 43 lõige 2
Artikkel 3	Artikli 46 lõige 1
Artikkel 4	—
Artikkel 5	—
Artikkel 6	—

2. Määrus (EÜ) nr 2799/98

Määrus (EÜ) nr 2799/98	Käesolev määrus
Artikkel 1	—
Artikkel 2	Artikli 105 lõige 2 ja artikkel 106
Artikkel 3	Artikkel 106
Artikkel 4	—
Artikkel 5	—
Artikkel 6	—
Artikkel 7	Artikkel 107
Artikkel 8	Artikkel 108
Artikkel 9	—
Artikkel 10	—
Artikkel 11	—

3. Määrus (EÜ) nr 814/2000

Määrus (EÜ) nr 814/2000	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikli 45 lõige 1
Artikkel 2	Artikli 45 lõige 2
Artikkel 3	—
Artikkel 4	—
Artikkel 5	—
Artikkel 6	—
Artikkel 7	—
Artikkel 8	Artikli 45 lõige 5
Artikkel 9	—
Artikkel 10	Artikli 45 lõige 4 ja artikkel 116
Artikkel 11	—

▼B

4. Määrus (EÜ) Nr 1290/2005

Määrus (EÜ) Nr 1290/2005	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikkel 3	Artikkel 4
Artikkel 4	Artikkel 5
Artikkel 5	Artikkel 6
Artikkel 6	Artikkel 7
Artikkel 7	Artikkel 9
Artikkel 8	Artikkel 102
Artikkel 9	Artikkel 58
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikkel 12	Artikkel 16
Artikkel 13	Artikkel 19
Artikkel 14	Artikkel 17
Artikkel 15	Artikkel 18
Artikkel 16	Artikkel 40
Artikkel 17	Artikli 41 lõige 1
Artikkel 17a	Artikli 41 lõige 2
Artikkel 18	Artikkel 24
Artikkel 19	Artikkel 27
Artikkel 20	Artikkel 28
Artikkel 21	Artikkel 29
Artikkel 22	Artikkel 32
Artikkel 23	Artikkel 33
Artikkel 24	Artikkel 34
Artikkel 25	Artikkel 35
Artikkel 26	Artikkel 36
Artikkel 27	Artikli 41 lõige 1
Artikkel 27a	Artikli 41 lõige 2
Artikkel 28	Artikkel 37
Artikkel 29	Artikkel 38
Artikkel 30	Artikkel 51
Artikkel 31	Artikkel 52
Artikkel 32	Artiklid 54 ja 55
Artikkel 33	Artiklid 54 ja 56
Artikkel 34	Artikkel 43

▼B

Määrus (EÜ) Nr 1290/2005	Käesolev määrus
Artikkel 35	—
Artikkel 36	Artikkel 48
Artikkel 37	Artikkel 47
Artikkel 38	—
Artikkel 39	—
Artikkel 40	—
Artikkel 41	Artikkel 116
Artikkel 42	—
Artikkel 43	Artikkel 109
Artikkel 44	Artikkel 103
Artikkel 44a	Artikli 113 lõige 1
Artikkel 45	Artikli 105 lõige 1 ja artikli 106 lõiked 3 ja 4
Artikkel 46	—
Artikkel 47	Artikkel 119
Artikkel 48	Artikkel 120
Artikkel 49	Artikkel 121

5. Määrus (EÜ) nr 485/2008

Määrus (EÜ) nr 485/2008	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 79
Artikkel 2	Artikkel 80
Artikkel 3	Artikkel 81
Artikkel 4	—
Artikkel 5	Artikli 82 lõiked 1, 2 ja 3
Artikkel 6	Artikli 82 lõige 4
Artikkel 7	Artikkel 83
Artikkel 8	Artikli 103 lõige 2
Artikkel 9	Artikkel 86
Artikkel 10	Artikkel 84
Artikkel 11	Artikkel 85
Artikkel 12	Artikli 106 lõige 3
Artikkel 13	—
Artikkel 14	—
Artikkel 15	Artikkel 87
Artikkel 16	—
Artikkel 17	—

▼B

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavaldus nõuetele vastavuse kohta

Nõukogu ja Euroopa Parlament kutsuvad komisjoni üles jälgima 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks) ülevõtmist ja rakendamist liikmesriikide poolt ning, kui need direktiivid on rakendatud kõigis liikmesriikides ja põllumajandustootjatele otse kohaldatavad kohustused on kindlaks määratud, esitama vajaduse korral seadusandliku ettepaneku, millega muudetakse käesolevat määrust, eesmärgiga lisada nende direktiivide asjakohased osad nõuetele vastavuse süsteemi.